

DET HUMANISTISKE FAKULTET
KØBENHAVNS UNIVERSITET

Kandidatundersøgelsen 2013

1. Indledning 4

.....	
Baggrund og formål	4
Fakta om undersøgelsen	4
Uddannelsesretninger	5
Tidligere undersøgelser af det humanistiske arbejdsmarked	6

2. Sammendrag 8

.....	
Rapportens væsentligste resultater og konklusioner	8

3. Kandidaternes beskæftigelse 11

.....	
Afsnittets hovedpointer	11
Jobsituation	11
Arbejdssteder – sektorer og virksomhedstyper/brancher	12
Jobfunktioner og jobtyper	18
Selvstændige	22

4. Sammenhængen mellem uddannelse og arbejdsmarked 23

.....	
Afsnittets hovedpointer	23
Faglig sammenhæng mellem uddannelse og efterfølgende arbejdsliv	24
Uddannelsen som forberedelse til arbejdsliv	26
Tilegnede og efterspurgte kompetencer	29

5. Overgang fra uddannelse til arbejdsmarked **32**

Afsnittets hovedpointer	32
Jobhistorik	33
Overgangsledighed	36
Ledighedsmønstre	41
Orientering mod arbejdsmarkedet	43

6. Fremtidsovervejelser **48**

Afsnittets hovedpointer	48
Ønsker til jobindhold og rammer	49
Efter- og videreuddannelse	50

1. Indledning

Baggrund og formål

Københavns Universitets kvalitetssikringspolitik foreskriver, at fakulteterne minimum hvert fjerde år gennemfører en dimittendundersøgelse, der tilvejebringer viden om humanisternes uddannelses- og arbejdsmarkedsrelevante situation. Undersøgelsen har både et internt og et eksternt sigte. På de interne linjer skal undersøgelsen bidrage til den løbende udvikling af uddannelserne samt forbedret studie- og karrierevejledning om humanisters veje fra uddannelse til job. Eksternt er det håbet, at undersøgelsens resultater kan være med til at kvalificere den offentlige debat om humanistiske uddannelsers arbejdsmarkedsrelevans og kandidaternes kompetenceprofiler samt danne grundlag for den løbende turnusakkreditering af uddannelserne.

Undersøgelsen er en opfølgning på den store landsdækkende undersøgelse: Humanisters veje fra uddannelse til job (Humanistundersøgelsen 2007)¹. Ud over at give et billede af de humanistiske kandidaters situation nu og her, bidrager undersøgelsen dermed til at belyse udviklingen de seneste seks år.

Rapporten er bygget op om tre hovedafsnit, der belyser kandidaternes overgang fra uddannelse til job:

- Afsnit 3: Kandidaternes beskæftigelse
- Afsnit 4: Sammenhængen mellem uddannelse og arbejdsmarked
- Afsnit 5: Overgangen fra uddannelse til arbejdsmarked

Herudover er der et afsnit om dimittendernes overvejelser om fremtidig karriere. Hvert af disse afsnit indledes med en kort opsummering af afsnittets hovedpointer.

Procentsatserne i figurer og tabeller er i de fleste tilfælde afrundet til nærmeste hele tal for at lette læsbarheden.

Fakta om undersøgelsen

Undersøgelsen er udført som en spørgeskemaundersøgelse, hvor alle i målgruppen, dvs. alle kandidater dimitteret fra Det Humanistiske Fakultet på Københavns Universitet i perioden 2007-2011, som udgangspunkt er inviteret til at deltage. Spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført i vinteren 2012-2013 blandt 4.266 færdiguddannede kandidater. 1.773 kandidater har besvaret spørgeskemaet helt eller delvist, hvilket giver en samlet svarprocent på 41 %². Grundlaget for undersøgelsen udgøres alene af data indhentet i spørgeskemaundersøgelsen.

Undersøgelsen ligger i direkte forlængelse af Humanistundersøgelsen 2007 både metodisk og indholdsmæssigt. Spørgeskemaet fra Humanistundersøgelsen 2007 er med få justeringer genbrugt til denne undersøgelse, hvilket giver optimale sammenligningsvilkår. Hvor Humanistundersøgelsen 2007 undersøgte kandidater fra en række universiteter i Danmark, omfatter denne undersøgelse alene kandidater fra Det Humanistiske Fakultet på Københavns Universitet.

Humanistundersøgelsen 2007 vil blive brugt som reference med henblik på at identificere nye tendenser i humanisternes veje fra uddannelse til job. For at kunne gøre det så præcist som muligt, vil de resultater fra Humanistundersøgelsen 2007, der henvises til, ikke være baseret på data om samtlige respondenter i undersøgelsen, men alene om humanister fra Københavns Universitet³. Således udelades f.eks. kandidater fra humanistiske uddannelser med merkantilt indhold, der adskiller sig væsentligt fra kandidaterne i denne undersøgelse.

1: Humanistundersøgelsen, Capacent Epinion 2007.

2: 1.598 respondenter (37 %), har gennemført undersøgelsen, mens 175 (4 %) har gennemført dele af undersøgelsen. Den samlede population er på 4.266 kandidater. Af fakultetets produktionstal fremgår det, at undersøgelsen burde omfatte 4.284 kandidater. Afvigelsen fra produktionstallene på de enkelte uddannelser skyldes både usikkerheder i produktionstallene og unøjagtigheder i registreringer af de enkelte kandidater og deres mailadresser.

Uddannelsesretninger

Uddannelserne i rapporten er grupperet i ni uddannelsesretninger, som fremgår af tabel 1. Denne opdeling er lavet dels af hensyn til overblikket, dels for at sikre at også uddannelser, der er repræsenteret med ganske få respondenter i undersøgelsen, kan inddrages meningsfyldt i analyserne. Humanistundersøgelsen 2007 samt andre undersøgelser, der refereres til, benytter den samme inddeling, hvilket giver optimale vilkår for at sammenligne resultater.

Af hensyn til sammenligningerne bruges de samme titler på uddannelsesretningerne som i Humanistundersøgelsen 2007. I den forbindelse skal det fremhæves, at kategorien musik/æstetiske fag stemmer overens med de uddannelser, der ligger under Institut for Kunst- og Kulturvidenskab⁴, og at Audiologopædi er den eneste uddannelse under kategorien professionsuddannelser.

Tabel 1

Uddannelsesretning	Uddannelser i Kandidatundersøgelsen 2013 <small>(se note 5)</small>
Dansk	Dansk
Medie-, Kommunikations- og Informationsvidenskab	Filmvidenskab, Medievidenskab
Større gymnasiesprogfag	Engelsk, Fransk, Spansk, Tysk
Øvrige sprogfag	Arabisk, Assyriologi, Balkanistik, Eskimologi, Grækenlandsstudier, Græsk, Hebraisk, Indianske sprog og kulturer, Indologi, Indonesisk/Sydøstasienstudier, Italiensk, Japanstudier, Kinastudier, Koreastudier, Latin, Mellemøststudier (2010-), Nederlandsk, Persisk, Polsk, Portugisisk, Russisk, Thai/Sydøstasienstudier, Tyrkisk, Vestasiens Oldtidshistorie, Ægyptologi, Østeuropastudier (2010-)
Historie, Filosofi og Idéhistorie	Filosofi, Historie
Professionsuddannelser	Audiologopædi
Musik/Æstetiske fag	Kunsthistorie, Litteraturvidenskab, Moderne kultur og kulturformidling, Musikvidenskab, Teatervidenskab, Visuel kultur
Kulturstudier	Europæisk etnologi, Islamiske studier, Lingvistik, Pædagogik, Religionshistorie, Religionssociologi, Retorik, Sprogpsykologi, Tværkulturelle studier, Master i fremmedsprogpædagogik
Arkæologiske fag	Forhistorisk arkæologi, Klassisk arkæologi, Nærorientalsk arkæologi

3: Af de 8.043 kandidater, der deltog i Humanistundersøgelsen 2007, var 3.073 dimetteret fra Det Humanistiske Fakultet på KU.

4: Moderne kultur og kulturformidling er i denne undersøgelse placeret i kategorien musik/æstetiske fag frem for i kulturstudier, da den i højere grad ligner de andre uddannelser i denne kategori i forhold til de jobfunktioner, uddannelsen sigter mod.

5: Kun uddannelser, der er repræsenteret med respondenter i undersøgelsen, er medtaget i tabellen.

Tidligere undersøgelser af det humanistiske arbejdsmarked

I det følgende gennemgås de væsentligste undersøgelser af humanisters vej fra uddannelse til job de seneste år.

Humanistundersøgelsen 2007

Denne undersøgelse ligger som allerede beskrevet i direkte forlængelse af Humanistundersøgelsen 2007. Rapporten i 2007 var baseret på spørgeskemabesvarelser fra 8.043 humanistiske kandidater fra seks forskellige universiteter dimitteret i perioden 2001-2006. Konklusionen var blandt andet, at der ikke længere er nogle humanistjob, der kan karakteriseres som typiske. Tilbage i 1980'erne var det stadig over halvdelen af de humanistiske kandidater, der blev gymnasielærere, mens den resterende del hovedsageligt beskæftigede sig med undervisning på andre uddannelsesinstitutioner. Kun 15 % var ansat i den private sektor⁶. Den fordeling har ændret sig markant og hurtigt siden. Pr. 1. november 2002 var 42 % af dimittenderne fra perioden 1992-2002 således privatansatte, mens 40 % fortsat var beskæftiget inden for undervisningssektoren⁷.

De dimittendårgange, der blev undersøgt i Humanistundersøgelsen 2007 kom ud på et favorabelt jobmarked. Der var højkonjunktur og stadig flere virksomheder havde fået øjnene op for potentialet i humanister. Knap halvdelen af alle respondenterne i Humanistundersøgelsen var på undersøgelsestidspunktet offentligt ansatte, men kun knap 8 % havde undervisning i gymnasiet som deres primære beskæftigelse. Andelen inden for de uddannelsesretninger, der traditionelt har leveret kandidater til gymnasieskolen - dansk, større gymnasiesprogfag og historie - lå dog væsentligt højere på mellem 20 og 35 %. På tværs af stat, region/amt og kommune var kommunikation det jobområde i det offentlige, som flest humanister var beskæftiget indenfor. Humanistundersøgelsen 2007 slog endvidere fast, at et hidtil uset antal humanistiske kandida-

ter var beskæftiget i den private sektor. Inklusive ansatte i interesseorganisationer og selvstændige gjaldt det 55 % af respondenterne. Heraf arbejdede en større andel inden for konsulent- og rådgivningsvirksomhed.

Det frie fald eller det frie valg, AC, 2010

I 2010 lavede AC en detaljeret gennemgang af akademikerens overgang fra uddannelse til job. Undersøgelsens fokus er på netop overgangen og ikke på karriereperspektiver på den lange bane. Rapporten er baseret på spørgeskemabesvarelser fra 3.051 respondenter samt kvalitative interviews med 78 akademikere inden for både naturvidenskab, samfundsvidenskab og humaniora.

Rapporten konkluderer, at det betaler sig for studerende at udvise arbejdsmarkedsrettet adfærd undervejs i studiet i form af studierelevant arbejde. Både studierelevant arbejde og jobsøgning inden afslutning af uddannelsen mindsker dimittendernes ledighedsrisiko statistisk set. Praktik og studieophold i udlandet ser til gengæld ikke ud til at nedsætte ledighedsrisikoen. Det konkluderes yderligere, at det ikke har betydning for ledighedsrisikoen, om dimittenderne har været 5, 6 eller 7 år om at færdiggøre uddannelsen.

I forhold til at påbegynde jobsøgningen tidligt peger rapporten på en række håndgribelige barrierer i form af specialepres og manglende kendskab til arbejdsmarkedet og inden for nogle fag mere uhåndgribelige barrierer i form af studiemiljøers påvirkning af de studerende til at fokusere på alt andet end arbejdsmarkedet. I forlængelse heraf ses det, at de studerende har et ønske om karrierevejledning tidligt på uddannelsen og fra de nære studiemiljøet, så vejledningen kan gøres specifik.

6: Gymnasieområdernes lærebehov og magistrene, Undervisningsministeriet 1983.

7: Humanistiske Uddannelser i tal, Videnskabsministeriet 2005.

Humanisterne på vej mod nye arbejdsmarkeder, DEA, 2012

I 2012 udsendte tænketanken DEA⁸ rapporten "Humanisterne på vej mod nye arbejdsmarkeder" baseret på registerdata fra Danmarks Statistik om dimittendårgangene 2001-2008. Denne undersøgelse har især fokus på det faglige match mellem uddannelse og efterfølgende job. Undersøgelsen viste, at godt hver tiende humanist er ledig et år efter endt uddannelse. Af de beskæftigede humanister er cirka fire ud af ti ansat i den private sektor, mens seks ud af ti er beskæftiget i den offentlige sektor. Undersøgelsen konkluderer, at humanisternes kompetencer efterspørges på arbejdsmarkedet. Det er især de privatansatte humanister, der har jobs, der matcher deres kompetencer. Ud af den samlede population har otte ud af ti et år efter endt uddannelse et job, der kræver en akademisk uddannelse eller et mere utraditionelt akademikerjob, hvor de bliver belønnet økonomisk for deres akademiske kompetencer.

Nyuddannedes beskæftigelse, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, 2012

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser laver løbende analyser af, hvad nyuddannede fra universiteterne laver 4-19 måneder efter, de har fuldført deres uddannelse. Analyserne er baseret på oplysninger fra Danmarks Statistik. Den seneste opgørelse omhandler dimittendårgangene 2005-2010 og er fra november 2012.

Humanisterne ligger under gennemsnittet i forhold til andelen af beskæftigede kandidater. Andelen har været faldende fra 85 % i 2007 til 76 % i 2010. De 76 % dækker over kandidater, der er i gang med en ph.d. eller er i arbejde i Danmark eller udlandet. De resterende 24 % udgøres af 10 % ledige og 14 %, der står uden for arbejdsmarkedet (skjulte ledige, pensionsmodtagere, personer der er gået direkte fra uddannelse til barsel m.fl.).

For kandidater fra Det Humanistiske Fakultet på KU isoleret set er andelen af beskæftigede 4-19 måneder efter endt uddannelse gået fra 83 % i 2007 til 74 % i 2010 ifølge ministeriets opgørelse.

8: DEA er en politisk uafhængig tænketank, der gennem evidensbaserede analyser og undersøgelser, egne konferencer, deltagelse i samfundsdebatten og politiske relationer arbejder for at placere uddannelse, forskning og innovation på toppen af den politiske dagsorden.

2. Sammendrag

Rapportens væsentligste resultater og konklusioner

Kandidaternes beskæftigelse

Størstedelen af de beskæftigede kandidater i undersøgelsen er ansat i den offentlige sektor. De privatansatte udgør - med inddragelse af dem der arbejder i ikke-statslige organisationer - 41 % af det samlede antal beskæftigede. I forhold til Humanistundersøgelsen 2007 har der været en mindre tilbagegang på 3 procentpoint i antallet af privatansatte. De selvstændige er ikke medregnet i antallet af privatansatte.

Der er stor variation mellem uddannelsesretninger i forhold til, hvor stor en andel der finder beskæftigelse i den private sektor. Inden for medie-, kommunikations- og informationsvidenskab og musik/æstetiske fag er over halvdelen af kandidaterne i undersøgelsen ansat i det private, mens det er under en femtedel af kandidaterne fra professionsuddannelser og arkæologiske fag.

På tværs af den private og offentlige sektor, er det fortsat undervisningsbranchen, der aftager den største andel af de humanistiske kandidater. 35 % af det samlede antal lønmodtagere arbejder med undervisning – heraf 49 % på gymnasier eller erhvervsfaglige skoler.

Inden for det offentlige område er det cirka halvdelen af respondenterne, der er beskæftiget i undervisningsbranchen. De øvrige kandidater ansat i den offentlige sektor arbejder hovedsageligt inden for administration og offentlige kulturinstitutioner. I den private sektor er information og kommunikation, undervisning og kultur de brancher, hvor flest kandidater i undersøgelsen er beskæftiget.

Dimittenderne på hhv. de private og offentlige arbejdspladser varetager langt hen ad vejen de samme typer jobfunktioner, men der er forskel på vægtningen. De privatansatte bruger relativt mere tid på tekstproduktion, projektledelse, formidling og kommunikation, mens de offentligt ansatte i højere grad bruger tid på administration, sagsbehandling og undervisningsopgaver.

De selvstændige udgør cirka 6 % af respondenterne i undersøgelsen - samme andel som i Humanistundersøgelsen 2007. Også i denne kategori er der flest respondenter fra medie-, kommunikations og informationsvidenskab og musik/æstetiske fag. Der er typisk tale om små virksomheder med 1-5 medarbejdere. De selvstændiges primære jobfunktioner svarer til de privatansattes.

Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsmarked

Afsnittet illustrerer, hvordan dimittenderne oplever uddannelsernes arbejdsmarkedsrelevans. Halvdelen af de beskæftigede respondenter har et job, der enten ligger i direkte forlængelse af specialet eller er inden for uddannelsens traditionelle fagområde, mens 36 % bruger generelle/faglige kompetencer fra deres uddannelse i forbindelse med deres arbejde. 14 % oplever ikke, at der er nogen faglig sammenhæng mellem uddannelsen og deres nuværende arbejde. Tendensen er, at det særligt er det første job, der ikke er fagligt forbundet til uddannelsen. Respondenter, der er rykket videre til efterfølgende job, er mere tilbøjelige til at opleve en faglig forbindelse til deres uddannelsesbaggrund. De uddannelser, hvor dimittenderne oplever størst faglig overensstemmelse mellem uddannelse og job, er professionsuddannelserne, arkæologiske fag og dansk. Samlet erklærer tre fjerdedele af dimittenderne i undersøgelsen sig enige i, at uddannelsen har rustet dem godt til det efterfølgende arbejdsliv. Også her ligger dimittender

fra professionsuddannelser og dansk i toppen. Hvis humanisterne skal klædes bedre på til arbejdsmarkedet, er bedre muligheder for praktik og opgaveløsning i samarbejde med virksomheder undervejs i uddannelsen, de udviklingsmuligheder flest dimittender i undersøgelsen peger på. Blandt dem, der ikke føler sig godt rustet til arbejdsmarkedet, efterspørges bedre erhvervsvejledning om mulighederne på arbejdsmarkedet og bedre studievejledning om valg undervejs i uddannelsen.

Som udtryk for uddannelsernes arbejdsmarkedsrelevans er det analyseret nærmere, i hvilken grad undersøgelsens deltagere har oplevet, at de på studiet har tilegnet sig forskellige kompetencer, og i hvilken grad de samme kompetencer efterspørges af arbejdsgiverne. Dimittenderne fremhæver særligt, at de gennem studiet har tilegnet sig generelle akademiske kompetencer som metodisk og teoretisk viden inden for et fagområde, evnen til at tilegne sig ny viden, evnen til at arbejde selvstændigt og evnen til at formidle skriftligt, mens arbejdsgiverne især efterspørger evnen til at arbejde selvstændigt, mundtlige og skriftlige formidlingsevner og evnen til at arbejde projektorienteret.

Inden for visse parametre oplever respondenterne en ubalance i forholdet mellem tilegnede og efterspurgte kompetencer. På den ene side har de teoretisk viden i overflod i forhold til, hvad der efterspørges af arbejdsgivere. På den anden side har de ikke gennem uddannelserne opnået IT-færdigheder, generel forretningsforståelse og evnen til at samarbejde på tværs af faggrupper i den grad, som arbejdsgiverne efterspørger disse kompetencer. Det skal bemærkes, at det ikke kan læses af undersøgelsen, om kandidaterne kan imødekomme disse behov via kompetencer, de har tilegnet sig uden for studiet.

Overgang fra uddannelse til arbejdsmarked

Et meget vigtigt resultat af undersøgelsen er, at knap to tredjedele af respondenterne fik deres første job, inden for tre måneder efter dimissionen, og 39 % havde allerede job, inden de afsluttede uddannelsen. Andelen er marginalt højere end i Humanistundersøgelsen 2007. I betragtning af konjunkturerne på jobmarkedet i den mellemliggende periode, er det yderst positivt, at det fortsat er så stor en andel af dimittenderne, der kommer godt fra start. Det er især kandidater fra arkæologiske fag og professionsuddannelser, der kommer hurtigt i job, mens der på de øvrige uddannelsesretninger er en større andel, der først får arbejde 4-12 måneder efter endt uddannelse.

Cirka 14 % af det samlede antal respondenter i undersøgelsen har været ledige mere end et år efter dimissionen (inkl. de respondenter der står uden for arbejdsmarkedet). For at kunne identificere (overgangs)ledighed, er der foretaget en række statistiske analyser af datamaterialet. Konklusionen er, at risikoen for (overgangs)ledighed nedsættes betydeligt, jo tidligere man begynder at søge job, og jo mere relevant studiearbejde man har haft. Blandt dem der starter jobsøgningen inden påbegyndelsen af den afsluttende eksamen (specialet), har 80 % job, inden de afslutter uddannelsen.

Blandt de kandidater, der fik job inden afslutningen af uddannelsen, blev halvdelen ansat i en virksomhed, de i forvejen havde tilknytning til gennem studiejob, praktik eller projektsamarbejde. Samlet set har en tredjedel af de respondenter, der enten har været i praktik eller haft studiejob, efterfølgende job et af disse steder.

Respondenterne vurderer, at det især er de kompetencer, de har tilegnet sig gennem uddannelsen – både fagspecifikke og generelle akademiske – der sammen med personlige kompetencer var afgørende for, at de fik deres første job. Blandt de ledige er der 28 %, der vurderer, at ledigheden skyldes, at uddannelsen ikke var god nok.

Fremtidsovervejelser

Syv ud af ti respondenter ønsker at videreudanne sig inden for de kommende år. Der er ikke én tydelig tendens

til, hvor behovet for efteruddannelse ligger. Men fire ud af ti angiver, at de ønsker efteruddannelse inden for eget fagområde.

3. Kandidaternes beskæftigelse

I dette afsnit analyseres beskæftigelsessituationen med fokus på respondenternes:

- Jobsituation
- Arbejdssteder – sektorer og brancher
- Jobfunktioner og jobtyper
- De selvstændige

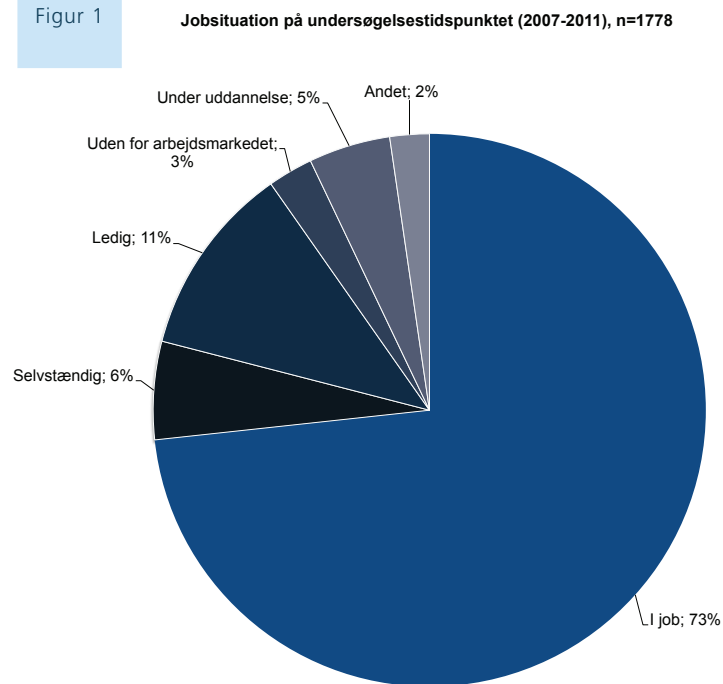
Afsnittets hovedpointer

- 73 % af respondenterne har et lønmodtagerarbejde. De fordeler sig med 58 % offentlige ansatte og 41 % privatansatte. Med til de privatansatte tæller respondenter ansat i ikke-statslige organisationer.
- Andelen af lønmodtagere i den private sektor er gået tilbage med tre procentpoint i forhold til Humanistundersøgelsen 2007 fra 44 til 41 %.
- En femtedel af de privatansatte arbejder i informationsbranchen. I den private sektor er de jobfunktioner, der bruges mest tid på, tekstproduktion, formidling og kommunikation samt projektledelse.
- Undervisningsbranchen er den største aftager af kandidater inden for det offentlige område. Cirka halvdel af de offentligt ansatte kandidater arbejder med undervisning, mens hver sjette arbejder med administration, og en tilsvarende del er beskæftiget i kulturbranchen.
- 17 % af det samlede antal beskæftigede er ansat på gymnasier eller erhvervsfaglige skoler.
- De selvstændige udgør 6 % af respondenterne. Der er typisk tale om små virksomheder med 1-5 medarbejdere. 40 % af de selvstændige supplerer indtægten fra virksomheden enten via lønnet arbejde eller supplerende dagpenge.

Jobsituation

Figur 1 illustrerer respondenternes jobsituation på undersøgelsestidspunktet. 73 % af respondenterne er i job, og de selvstændige udgør 6 % af undersøgelsens deltagere, mens 5 % er under uddannelse. De selvstændige adskiller sig på flere punkter fra de øvrige respondenter og vil blive behandlet i et separat afsnit. Med mindre andet fremgår, forholder analyserne i dette afsnit sig alene til respondenter, der på undersøgelsestidspunktet havde et lønmodtagerjob.

Figur 1

Arbejdssteder – sektorer og virksomhedstyper/ brancher

Sektor – samlet fordeling

De humanistiske kandidater i undersøgelsen er i overvejen-
de grad ansat i den offentlige sektor. Som det fremgår af
figur 2, har 58 % af lønmodtagerne job i stat, region eller
kommuner, mens 35 % er ansat i den private sektor. Læg-
ges de kandidater, der arbejder i ikke-statslige organisatio-
ner⁹, til de privatansatte, udgør andelen 41 %. Som nævnt
i indledningen til dette afsnit indgår de selvstændige ikke i
denne procentopgørelse.

Medregnes også de selvstændige, kommer andelen, der er
beskæftiget inden for den private sektor, op i nærheden af
46 %¹⁰ af det samlede antal beskæftigede.

Staten er den største aftager af humanistiske kandidater.
Som det fremgår af tabel 2, er det særligt kandidater fra
større gymnasiesprogfag, øvrige sprogfag, dansk, histo-
rie, filosofi og idéhistorie og kulturstudier, der finder be-
skæftigelse på statslige arbejdspladser, mens den private
sektor aftager hovedparten af kandidaterne fra medie-,
kommunikations-, og informationsvidenskab og fra mu-
sik/æstetiske fag. Respondenter fra arkæologiske fag og
professionsuddannelser finder primært beskæftigelse i den
kommunale sektor.

Tabel 2

Sektorfordeling pr. uddannelsesretning					
	Privat	Stat	Region	Kommune	Ikke-statslig organisation
Dansk	32%	46%	4%	13%	6%
Medie-, Kommunikations- og Informationsvidenskab	61%	20%	3%	10%	5%
Større gymnasiesprogfag	32%	54%	1%	8%	4%
Øvrige sprogfag	24%	44%	0%	18%	14%
Historie, Filosofi og Idéhistorie	32%	45%	3%	15%	6%
Professionsuddannelser	16%	10%	26%	45%	3%
Musik/æstetiske fag	44%	26%	1%	22%	8%
Kulturstudier	28%	44%	4%	19%	5%
Arkæologiske fag	10%	36%	0%	50%	5%
I alt	35%	38%	3%	18%	6%

9: Ikke-statslige organisationer dækker interesseorganisationer, fagforbund, mellemfolkelige organisationer, udviklings- og nødhjælpsorganisationer mv.

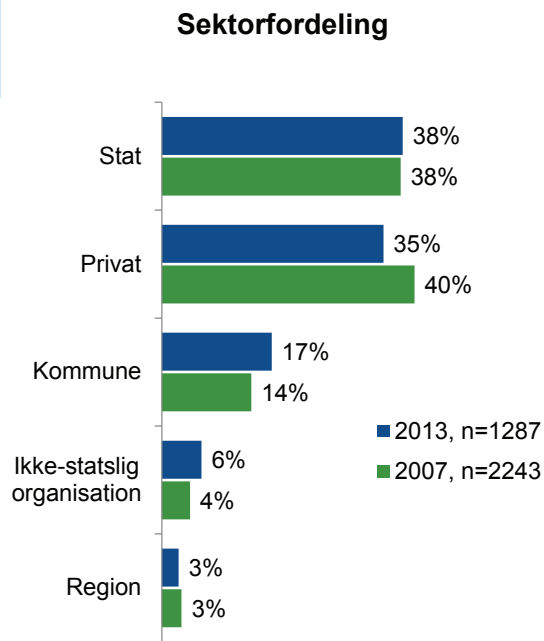
10: De selvstændige udgør 8% af det samlede antal beskæftigede (6%/79%). Disse lægges til gruppen af privatansatte lønmodtagere: 8%+(41%*0,92).

I Humanistundersøgelsen 2007 var 40 % af respondenterne fra det Humanistiske Fakultet på Københavns Universitet beskæftiget i den private sektor. Medregnes andelen beskæftiget i ikke-statslige organisationer/interesseorganisationer udgjorde de privatansatte 44 %. Figur 2 sammenligner sektorfordelingen for humanistiske kandidater (eksklusiv selvstændige) fra Københavns Universitet i de to undersøgelser. Her har tilbagegangen i andelen af kandidater beskæftiget i den private sektor været på fem procentpoint fra 40 til 35 %. Denne forskel er statistisk signifikant. Medregnes ansatte i ikke-statslige organisationer er der dog kun tale om en tilbagegang på tre procentpoint fra 44 til 41 %.

Brancher

Brancherne i denne undersøgelse svarer til Danmarks Statistiks (DST) inddeling, og er dermed en god indikator for, hvorvidt respondenterne er repræsentative for den samlede population. Tabel 3 på næste side viser branchefordelingen for beskæftigede respondenter i undersøgelsen (eksklusiv de selvstændige) sammenholdt med registerdata fra Danmarks Statistik om dimittendårgangene 2005-2010. Som det fremgår af tabellen, er de fleste kandidater beskæftiget inden for undervisning, kultur, offentlig administration og information og kommunikation. Sammenstillingen viser, at der i denne undersøgelse er en lille overrepræsentation af kandidater beskæftiget inden for kultur på 5,57 procentpoint, mens gruppen af beskæftigede inden for liberale og administrative tjenesteydelser er underrepræsenteret med 9,36 procentpoint. En mulig forklaring er, at en del af de 11,74 % af respondenterne, der er registreret som uoplyst/andet, i virkeligheden hører til under kategorien liberale og administrative tjenesteydelser, der blandt andet dækker over virksomhedskonsulenter, forskning og udvikling (privat), reklame og analysebureauer og arbejdsformidling og vikarbureau.

Figur 2

Sammenligning af beskæftigelsesfordeling i Danmarks Statistik (DST) og Kandidatundersøgelsen 2013 (Kand 2013) (se note 11)

DST omfatter årgang 2005 til 2010 er målt nov. 2010

Kand 2013 omfatter årgang 2007 til 2013 og er målt feb. 2013

	DST		Kand 2013		Difference
	2005-2010	2007-2013	2007-2013	2007-2013	
Population i Kand 2013 n = 4.270					
Sammenligning baseres på 1.286 respondenter (ekskl. selvstændige)					
	procent	antal	procent	antal	procent
Landbrug, jagt, skovbrug og råstofudvinding	0,1%		0,5%	6	0,4%
Fremstillingsvirksomhed (industri)	1,4%		1,2%	16	-0,2%
Energi- og vandforsyning, renovation mv.	0,1%		1,0%	13	0,9%
Bygge- og anlæg	0,1%		0,9%	11	0,8%
Handel (og reparation)	3,1%		1,1%	14	-2,0%
Transport, herunder post	1,3%		1,3%	17	0,0%
Hotel og restauration	0,6%		0,2%	2	-0,4%
Information og komm. (forlag, filmprod., radio+tv)	10,5%		9,3%	120	-1,2%
Pengeinstitutter, finans, forsikring og pension	2,0%		2,9%	37	0,9%
Fast ejendom (udlejningsadm., ejd.mægler mv.)	1,1%		0,2%	3	-0,9%
Liberale og administrative tjenesteydelser	12,0%		2,6%	34	-9,4%
Offentlig administration, forsvar mv.	9,7%		9,3%	119	-0,5%
Undervisning (folkesk, gymna., vid. udd., voksenudd.)	37,4%		34,5%	444	-2,9%
Sundhedsvæsen (hospitaller, læger mv.)	1,8%		2,1%	27	0,3%
Sociale institutioner (plejehjem, daginstit. mv.)	4,9%		1,9%	25	-3,0%
Kultur (teater, biblioteker, museer og forlystelser)	8,5%		14,1%	181	5,6%
Organisationer og foreninger	4,3%		5,1%	66	0,8%
Uoplyst og andet	1,1%		11,7%	151	10,6%
I alt procent	100,0%		100,0%		
I alt antal beskæftigede personer		3.054		1.286	
I alt beskæftigede i procent af total	74,0%		73,3%		-0,7%
Ledige	9,1%	306	11,3%	200	2,2%
Totalt beskæftigede, ledige, uden for arbejdsstyrken mv.		4.127		1.778	

Tabel 3

Privatansatte

Figur 3 viser, hvilke brancher inden for den private sektor, respondenterne er beskæftiget i. Godt hver femte privatansatte respondent arbejder i en virksomhed i informationsbranchen. Heraf arbejder cirka en tredjedel inden for forlag og udgivelser og en tredjedel inden for produktion af film, tv og musik. Ikke overraskende er det kandidaterne fra medie-, kommunikations- og informationsvidenskab,

der trækker andelen af ansatte i informationsbranchen op. Fra denne uddannelsesretning er hele 56 % af de privatansatte ansat i informationsbranchen.

Knap 15 % af de privatansatte arbejder inden for undervisningsbranchen. Det gælder især kandidater fra dansk, større gymnasiesprogfag og arkæologiske fag. Cirka halvdelen af de beskæftigede i undervisningsbranchen angiver,

11: Ledighedsprocenten opgøres hos DST som antal ledige delt med summen af antal beskæftigede og antal ledige, mens det i denne opgørelse er opgjort som antallet af ledige delt med det samlede antal respondenter (inkl. ph.d.'er, personer uden for arbejdsstyrken mv.).

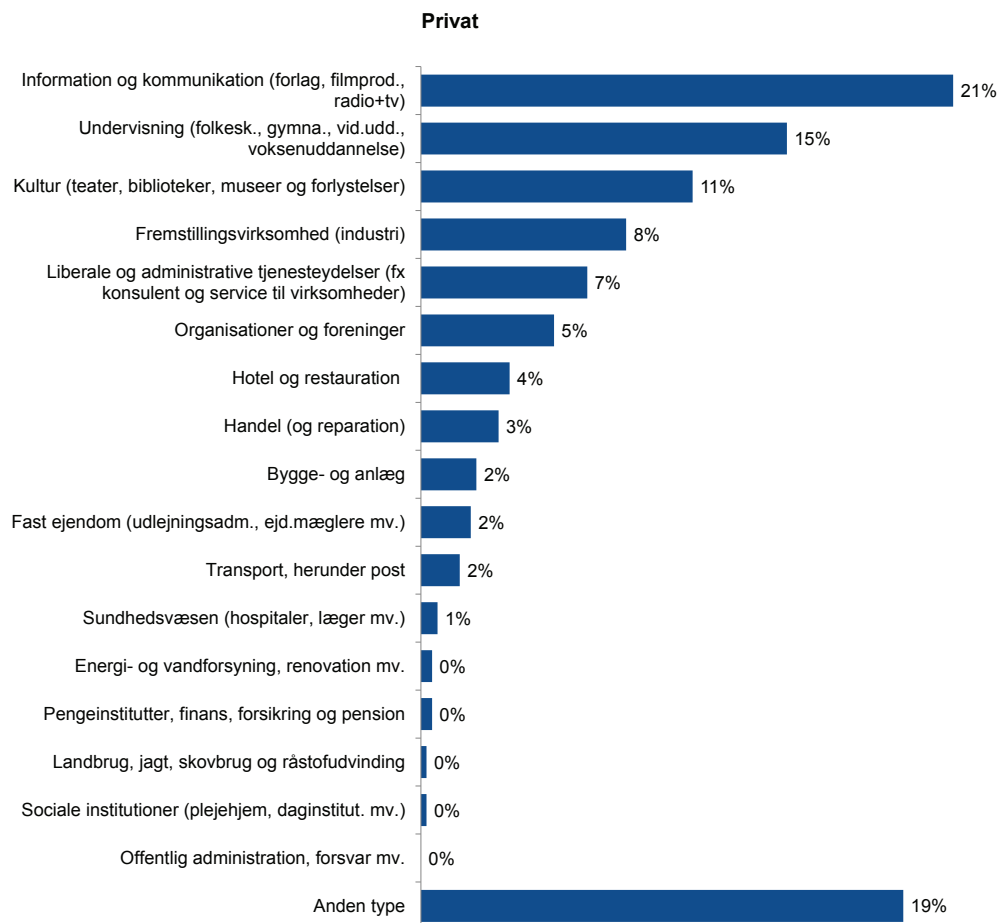
12: Gymnasierne er selvejende institutioner, hvilket kan foranledige nogen til at tro, de tilhører den private sektor.

at de er ansat i gymnasier eller på erhvervsskoler¹². Godt en tiendedel er beskæftiget i kulturbranchen. For kandidater fra musik/æstetiske fag er det en fjerdedel af respondenterne, der arbejder inden for kultur. Et mere overraskende resultat er, at godt 8 % er beskæftiget inden for pengeinstitutter, finans, forsikring og pension. Det gælder især kandidater fra historie, filosofi og idehistorie. Finans, forsikring og pensionsbranchen aftager 23 % af de pri-

vatansatte respondenter herfra og er således den største aftager af kandidater fra denne uddannelsesretning i den private sektor.

Som det fremgår af figur 3 har 19 % har angivet "anden type" og uddybet det med en konkretisering. De hyppigst forekommende konkretiseringer af brancher er marketing/reklame, rådgivning og medieproduktion.

Figur 3

Offentligt ansatte

Af tabel 4 fremgår det, hvilke brancher inden for hver af de tre offentlige delsektorer, respondenterne i undersøgelsen arbejder i. På tværs af stat, region og kommune beskæftiger undervisningsbranchen den største andel.

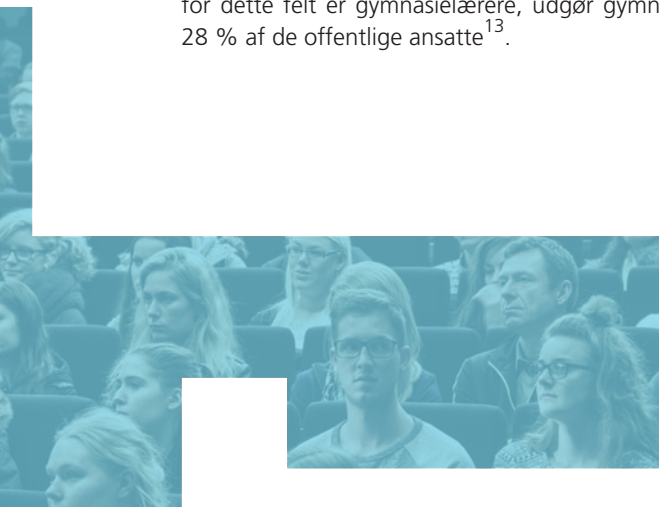
Knap halvdelen af de offentligt ansatte humanister arbejder med undervisning. Det er særligt kandidater fra dansk, historie, filosofi og idehistorie, større gymnasiesprogfag og kulturstudier, der er beskæftiget inden for denne branche. En fjerdedel af de offentligt ansatte arbejder enten på gymnasier eller erhvervsfaglige skoler.

Som beskrevet i foregående afsnit, er der en del af respondenterne, der har svaret, at de er beskæftiget med undervisning på gymnasier eller erhvervsfaglige uddannelser uden at være ansat i det offentlige. Går man ud fra, at der er tale om en misforståelse¹², og at alle der arbejder inden for dette felt er gymnasielærere, udgør gymnasielærerne 28 % af de offentlige ansatte¹³.

På tværs af det offentlige og private område er der således samlet set knap 17 % af de beskæftigede respondenter, der er gymnasie- eller erhvervsskolelærere¹⁴.

Ser man alene på de statsansatte, er 34 % ansat på gymnasier eller erhvervsfaglige uddannelser. Til sammenligning udgjorde andelen af statsansatte beskæftiget med undervisning i gymnasieskolen 32 % i Humanistundersøgelsen 2007.

Ud over undervisning er mange humanistiske kandidater beskæftiget inden for offentlig administration, og tilsvarende har mange særligt fra arkæologisk fag og musik/æstetiske fag arbejde inden for kulturbranchen på biblioteker, museer, arkiver o.l.

12: Se note 12 på forrige side.

13: Respondenter der arbejder med undervisning i gymnasier og erhvervsfaglige skoler (n=218) delt med det samlede antal offentligt ansatte (n=752) plus privatansatte der arbejder med undervisning i gymnasier og erhvervsfaglige skoler (n=33).

14: 35 % af det samlede antal lønmodtagere arbejder med undervisning. Heraf arbejder 49 % i gymnasier eller erhvervsfaglige skoler.

Tabel 4

Branche					
Offentligt ansatte i hhv. stat, region og kommune					
	Stat	Region	Kommune	I alt	Antal
Landbrug, jagt skovbrug	0,8%	0,0%	0,0%	0,5%	4
Energi- og vandforsyning	0,4%	0,0%	0,9%	0,5%	4
Bygge og anlæg	0,0%	0,0%	0,4%	0,1%	1
Transport, herunder post	1,6%	0,0%	0,4%	1,2%	9
Information og kommunikation	2,8%	2,9%	1,8%	2,5%	19
Herunder:					
Produktion af film, tv og musik mv.	28,6%	0,0%	0,0%	21,1%	
Radio- og tv-stationer	57,1%	0,0%	0,0%	42,1%	
Informationstjenester	14,3%	100,0%	100,0%	36,8%	
Liberale og administrative tjenesteydelser	0,2%	0,0%	1,3%	0,5%	
Offentlig administration, forsvar mm.	12,4%	2,9%	25,3%	15,8%	119
Undervisning	65,0%	20,6%	20,0%	49,5%	372
Herunder:					
Grundskoler (folkeskolen)	0,6%	0,0%	42,2%	5,6%	
Gymnasier og erhvervsfaglige skoler	52,5%	71,4%	22,2%	49,2%	
Videregående uddannelsesinstitutioner	39,1%	14,3%	0,0%	33,9%	
Voksenundervisning mv.	7,8%	14,3%	35,6%	11,3%	
Sundhedsvæsen	0,4%	58,8%	0,4%	3,1%	23
Sociale institutioner	0,0%	0,0%	9,8%	2,9%	22
Herunder:					
Plejhjem og døgninstitutioner			45,5%	45,5%	
Daginstitutioner og daghjem			54,5%	54,5%	
Kultur	10,8%	0,0%	29,8%	16,0%	120
Herunder:					
Teater, musik og kunst	26,4%		18,8%	22,2%	
Biblioteker, museer, arkiver ol.	73,6%		78,1%	76,1%	
Lotteri, spil, sport, forlystelsesparker mv.	0,0%		3,1%	1,7%	
Organisationer og foreninger	0,6%	0,0%	0,0%	0,4%	3
Anden type	4,9%	14,7%	9,8%	6,8%	51
I alt	65,5%	4,5%	30,0%	100,0%	751
Antal	492	34	225		

Jobfunktioner og jobtyper

Afsnittet beskriver hvilke jobfunktioner, de respondenter, der enten har et lønmodtagerjob eller arbejder selvstændigt, varetager. Jobfunktionerne er identificeret ved, at deltagerne i forhold til en række prædefinerede, oplyste jobfunktioner har taget stilling til, hvorvidt de i deres nuværende job bruger enten "meget tid", "noget tid", "lidt tid" eller "ingen tid" på hver af de pågældende funktioner. Figur 4 viser jobfunktionerne sorteret efter, hvad flest respondenter bruger meget eller noget tid på. I figur 5 på side 20 er respondenternes svar fordelt efter, om de er selvstændige, offentligt eller privat ansatte.

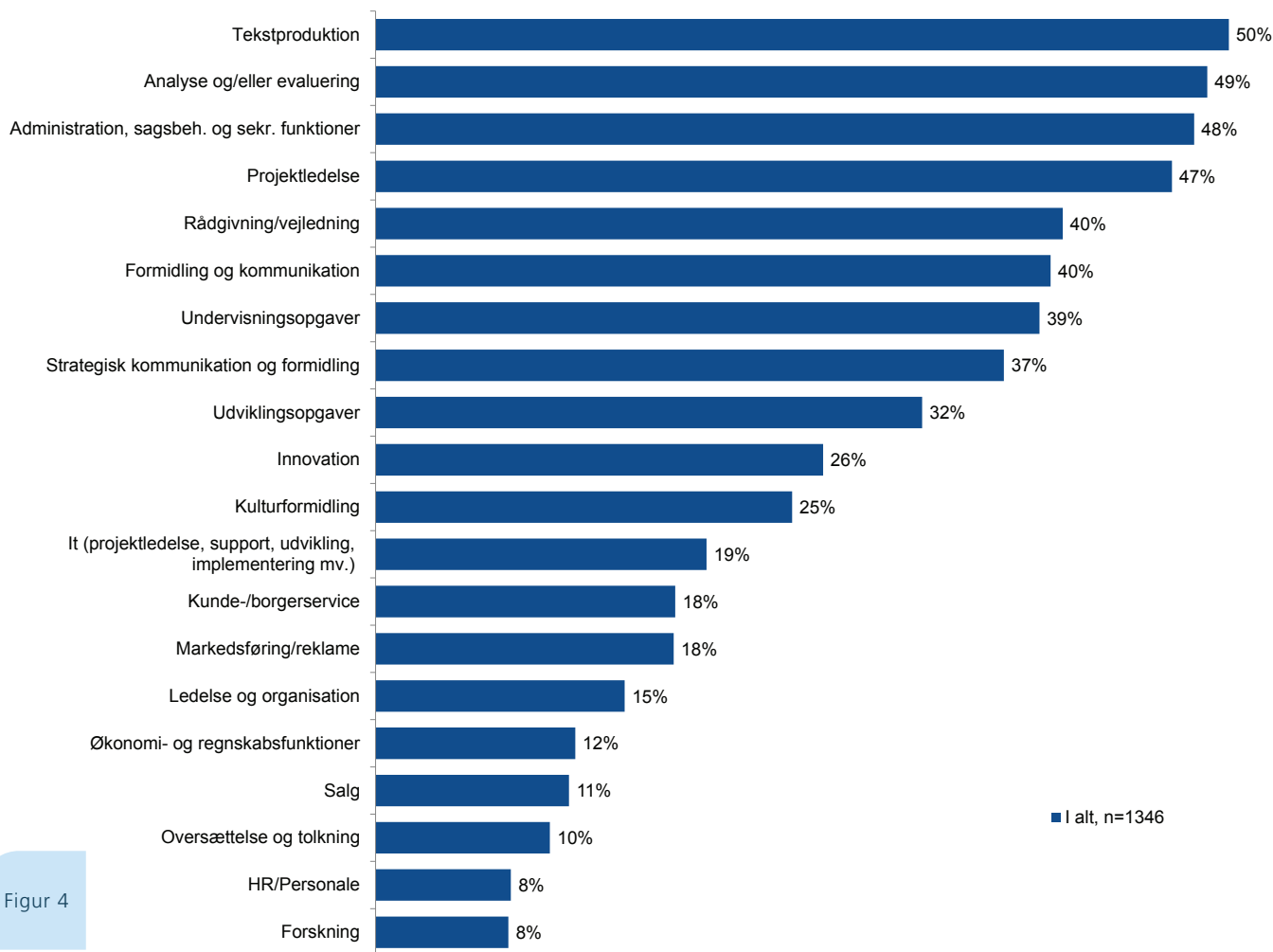
Samlet set varetager de humanistiske kandidater, der har deltaget i undersøgelsen, især opgaver inden for tekstproduktion, analyse og evaluering, administration og sagsbehandling samt projektledelse. Kun et fåtal – under 10 % – bruger megen af deres arbejdstid på tolkning, HR-opgaver og forskning.

Blandt de offentlige ansatte respondenter er de dominerende arbejdsområder administration og sagsbehandling, analyser og evaluering samt undervisningsopgaver. Sidstnævnte bruges der væsentligt mindre tid på i den private sektor. Her arbejder de ansatte til gengæld i betydelig højere grad med formidling og kommunikation, tekstproduktion og projektledelse.

De samme tre jobfunktioner topper listen for de selvstændige, der igen bruger forholdsmeget mere tid end de privatansatte på disse områder. I det hele taget angiver de selvstændige at bruge mere tid end offentligt og privatansatte på de forskellige jobfunktioner med undtagelse af administration, vejledning, undervisning, HR og analyse. I sammenligning med lønmodtagere bruger de selvstændige i særdeleshed mere tid på kulturformidling, innovation, markedsføring og udviklingsopgaver.

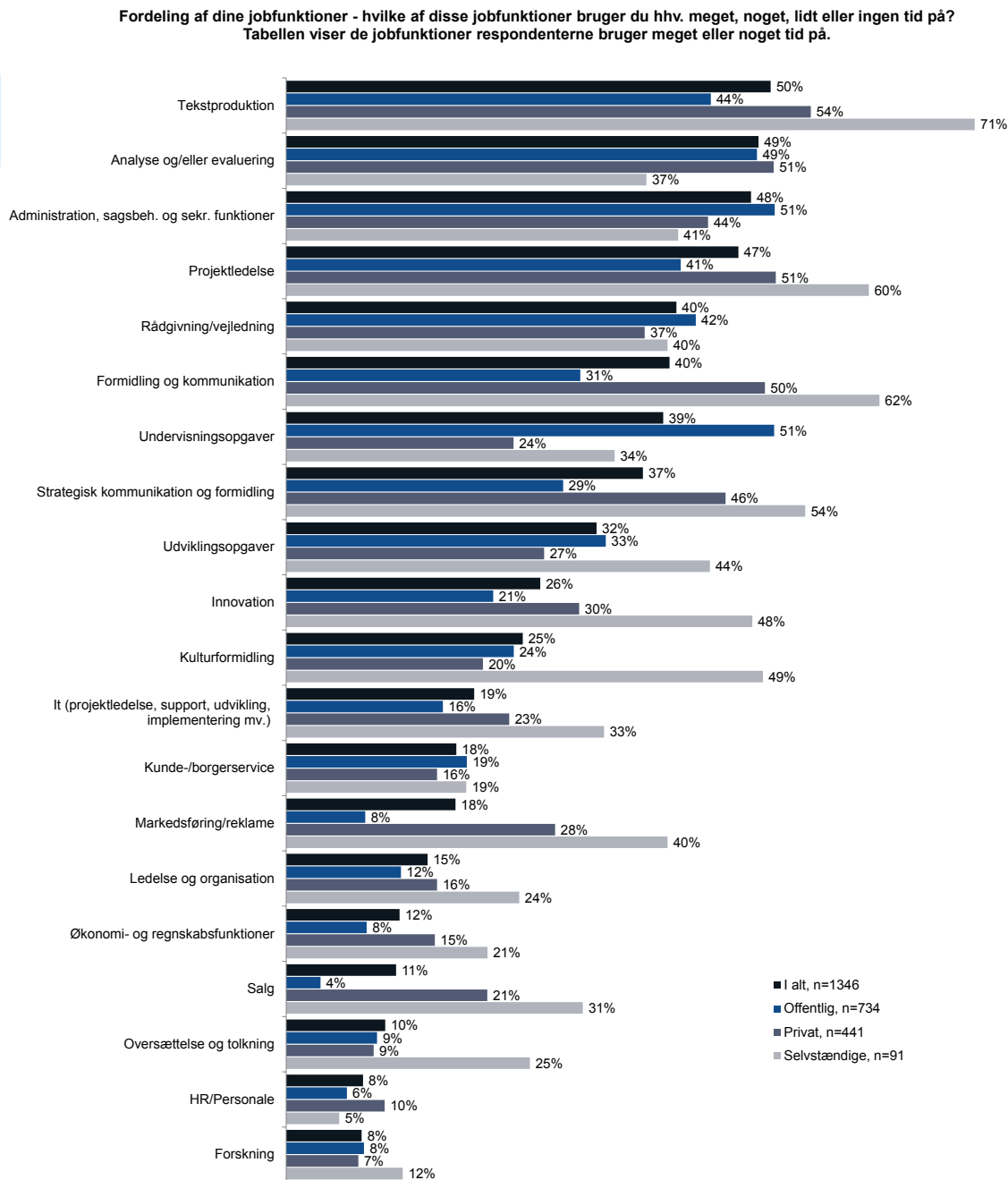

**Fordeling af dine jobfunktioner - hvilke af disse jobfunktioner bruger du hhv. meget, noget, lidt eller ingen tid på?
Tabellen viser de jobfunktioner respondenterne bruger meget eller noget tid på.**

Figur 4

Figur 5

Stillingsbetegnelser

I undersøgelsen er respondenterne blevet bedt om at angive deres stillingsbetegnelse. Oplysningerne er blevet udsøgt for enslydende betegnelser, og herfra er stillingsbetegnelserne kategoriseret. Figur 6 viser de hyppigst forekommende stillingsbetegnelser. Da figuren er lavet på baggrund af respondenternes egne beskrivelser, viser den kun tendenser. Opgørelsen kan ikke bruges til at identificere f.eks. det præcise antal af gymnasielærere, da nogle måske har brugt betegnelsen undervisningsadjunkt og dermed falder i en anden kategori.

Det kan virke overraskende, at betegnelsen 'konsulent' med 20 % forekommer hyppigst. Kategorien er en samlekategori, der dækker over flere afarter af konsulentbetegnelse (udviklingskonsulent, proceskonsulent mv.), ligesom redaktørbetegnelsen dækker over både web-, forlags- og andre redaktørjobs. De fem mest almindelige stillingsbetegnelser er konsulent, adjunkt/lektor, gymnasielærer, AC-fuldmægtig og projektleder.

Generelt kan siges, at de typiske stillingsbetegnelser primært afspejler opgaver inden for rådgivning, formidling, undervisning og administration.

Figur 6

Selvstændige

Cirka 6 % af respondenterne har angivet, at de er selvstændige, jævnfør figur 1 på side 11. Det er især kandidater fra medie-, kommunikations- og informationsvidenskab (12,4 %) og musik/æstetiske fag (8,3 %), der vælger at gå ind i virksomhed som medejer eller starte deres egen. Blandt de selvstændige har 82 % startet en virksomhed enten alene eller i samarbejde med andre. Der er i overvejende grad tale om små virksomheder med mellem en og

fem ansatte. Kun 3 % af de selvstændige angiver, at der er mere end fem ansatte i virksomheden.

Figur 7 viser, at 89 % ikke har modtaget starthjælp til deres virksomhed. Det er dog meget almindeligt ikke at leve udelukkende af indtægter fra virksomheden. Der er således 30 % af de selvstændige, der har lønarbejde ved siden af og 10 %, der modtager supplerende dagpenge, jævnfør figur 8.

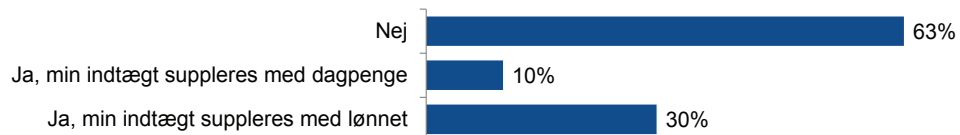
Har du modtaget offentlig starthjælp?

Figur 7

Supplerer du din indtægt ved siden af dit hovederhverv?

Figur 8

4. Sammenhængen mellem uddannelse og arbejdsmarked

I dette afsnit belyses forholdet mellem uddannelserne og det arbejdsmarked, de humanistiske kandidater kommer ud på:

- Oplevelsen af faglig sammenhæng mellem uddannelse og job
- Kandidaternes oplevelse af at være rustet til arbejdsmarkedet
- Forholdet mellem tilegnede og efterspurgte kompetencer

Afsnittets hovedpointer

- Halvdelen af de beskæftigede respondenterne har et arbejde, der ligger i direkte forlængelse af deres speciale eller inden for uddannelsens traditionelle fagområde.
- Yderligere 36 % har et job, hvor de bruger generelle/faglige kompetencer fra deres uddannelse.
- 14 % er i et job uden faglig sammenhæng til uddannelsen. Andelen er lidt større for respondenter i deres første job (17 %), og falder for respondenterne der er rykket videre til efterfølgende job (12 %).
- Cirka hver fjerde er i høj grad enige i, at uddannelsen har rustet dem godt til arbejdslivet. Inkluderes de, som har angivet, at uddannelsen i nogen grad har rustet dem godt, udgør andelen 77 %.
- 58 % mener, at bedre muligheder for praktik kan ruste dimittenderne bedre til arbejdsmarkedet. 59 % mener opgaveløsning i samarbejde med virksomheder vil gøre dimittender mere arbejdsmarkedsparate.
- Ser man isoleret på gruppen af respondenter, der slet ikke føler uddannelsen har rustet dem godt til arbejdslivet, er der en stor andel, der efterspørger bedre erhvervsvejledning om mulighederne på arbejdsmarkedet (69 %) og bedre studievejledning om valg undervejs i uddannelsen (71 %).
- Generelt vurderer respondenterne i høj grad at have tilegnet sig følgende kompetencer gennem studiet:
  - metodisk og teoretisk viden inden for et fagområde
  - evnen til at tilegne sig ny viden
  - evnen til at arbejde selvstændigt
  - evnen til at formidle skriftligt
- Tilsvarende oplever de, at arbejdsgiverne i særdeleshed efterspørger følgende kompetencer:
  - evnen til at arbejde selvstændigt
  - mundtlige og skriftlige formidlingsevner
  - evnen til at arbejde projektorienteret
- Inden for en række parametre oplever respondenterne en betydelig ubalance i forholdet mellem tilegnede og efterspurgte kompetencer. På den ene side, har de teoretisk viden i overflod i forhold til, hvad der efterspørges af arbejdsgivere. På den anden side har de ikke gennem uddannelserne opnået tilstrækkelige IT-færdigheder, generel forretningsforståelse og evnen til at samarbejde på tværs af faggrupper i den grad, som arbejdsgiverne efterspørger disse kompetencer.

Faglig sammenhæng mellem uddannelse og efterfølgende arbejdsliv

Figur 9 på modsatte side viser, at 86 % af respondenterne oplever, at der er en faglig sammenhæng mellem deres uddannelse og nuværende beskæftigelse. Figuren illustrerer, at halvdelen af de beskæftigede respondenter har et arbejde direkte i forlængelse af deres speciale eller inden for det traditionelle fagområde. Ligeledes er der godt en tredjedel, der har bevæget sig uden for det traditionelle fagområde, men stadig bruger generelle kompetencer fra uddannelsen i deres arbejdsliv. Både lønmodtagere og selvstændige indgår i figuren. Ser man alene på de selvstændige, er det hele 93 %, der oplever en form for faglig sammenhæng mellem deres uddannelse og arbejdsliv. Der er ikke nævneværdig forskel på, om respondenterne er i deres første eller et efterfølgende job i forhold til vurderingen af, om arbejdet ligger inden for uddannelsens traditionelle fagområde eller jobbet kræver generelle/faglige kompetencer fra uddannelsen.

Ud fra den betragtning at specialet kan fungere som springbræt til det første job, er det overraskende, at relativt flere blandt dem, der har skiftet job, vurderer, at deres (nuværende) job ligger i forlængelse af specialet.

Ud fra undersøgelsen kan man dog ikke sige, om disse respondents første job også har ligget i forlængelse af specialet. AC's undersøgelse af overgangen fra studium til job fra 2010 viser en lille tendens til, at der, efter den økonomiske krise satte ind i august 2008, er færre dimittender, der primært søger jobs, der ligger i forlængelse af deres speciale, mens flere søger bredt inden for fagområdet¹⁵.

Denne tendens kan muligvis give en del af forklaringen på, at der i denne undersøgelse er relativt færre respondenter, hvis første job ligger i forlængelse af specialet.

17 % af respondenterne i deres første job oplever ikke, at der er en faglig sammenhæng med den uddannelse, de har taget. Blandt dem der er i efterfølgende job, er denne andel faldet til 12 %.

Ser man på jobfunktionerne for den samlede gruppe, der har angivet, at der ikke er nogen faglig sammenhæng mellem deres uddannelse og nuværende beskæftigelse, bruger de forholdsvis mere tid på administration, sagsbehandling og sekretærfunktioner samt kunde-/borgerservice, salg og HR/personale sammenlignet med det samlede respondentfelt. Samtidig bruger de mindre tid på alle øvrige jobfunktioner, der er skitseret i figur 4 på side 19 i særdeleshed analyse og evalueringsopgaver, udviklingsopgaver samt alle former for kommunikation og formidling.

Blandt de 17 % i deres første job som svarer, at der ingen sammenhæng er mellem deres uddannelse og arbejde, er 78 % ansat i en ikke-akademisk stilling. Den tilsvarende andel er 65 % for respondenter, der er rykket videre til efterfølgende job. Det skal i den forbindelse nævnes, at betegnelsen ikke-akademisk stilling dækker over en meget bred palet af fag fra direktører, journalister og sekretærer til pædagogmedhjælpere og postomdelere, og at der altså er tale om en meget heterogen gruppering.

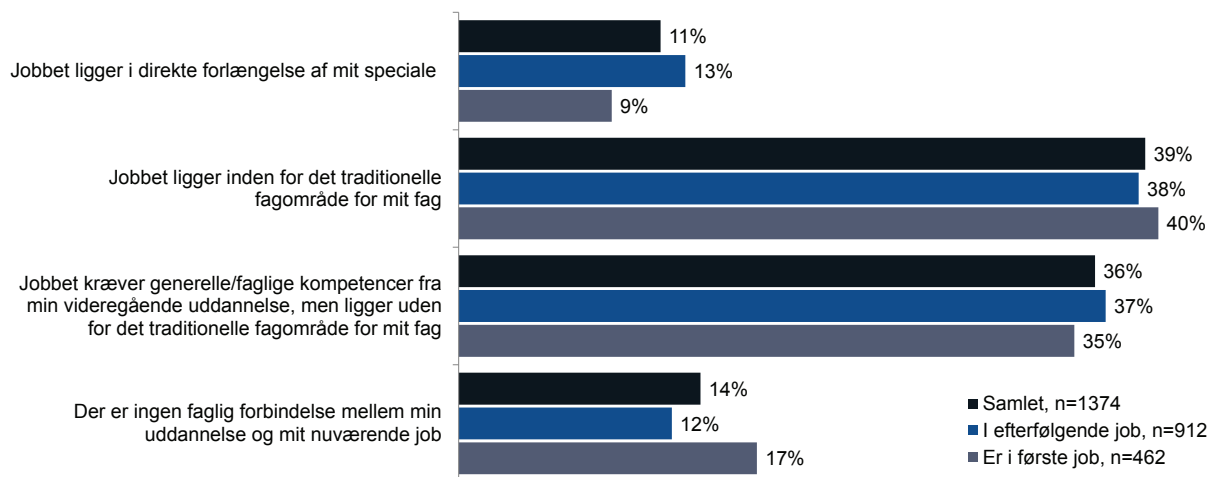
15: Det frie valg eller det frie fald, AC 2010

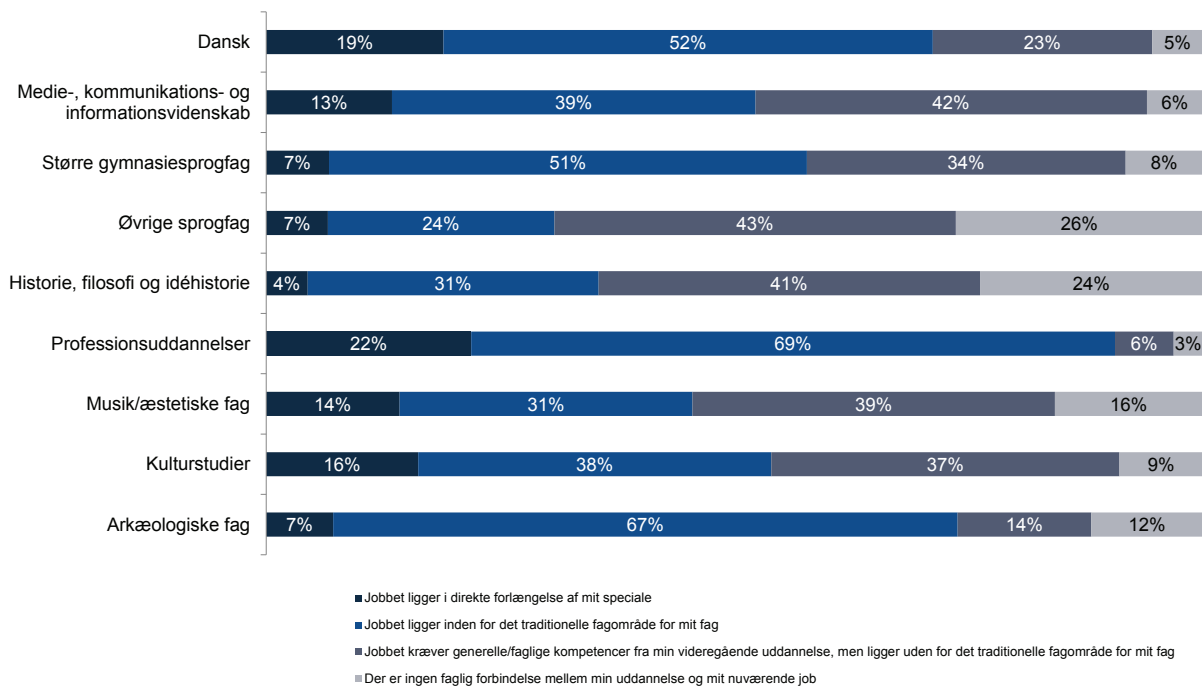
Figur 9

Hvordan er den faglige sammenhæng mellem din uddannelse og dit job?

Figur 10 på næste side viser, at den uddannelsesretning, hvor dimittenderne oplever størst faglig overensstemmelse mellem deres uddannelse og job, ikke overraskende er professionsuddannelserne, dvs. audiologopædi. Herfra har hele 91 % af respondenterne et job, der ligger i forlængelse af specialet eller inden for det traditionelle fagområde. For dansk og de arkæologiske fag gælder det knap tre fjer-

dedele af respondenterne. I den modsatte ende af skalaen ligger uddannelsesretninger, hvor kun omkring en tredjedel oplever en faglig sammenhæng. Det gælder historie, filosofi og idehistorie og øvrige sprogfag. Til gengæld har godt 40 % af respondenterne fra disse uddannelser et job, der kræver generelle/faglige kompetencer fra den videregående uddannelse.

Hvordan er den faglige sammenhæng mellem din uddannelse og dit job? n=1366

Figur 10

Uddannelsen som forberedelse til arbejdsliv

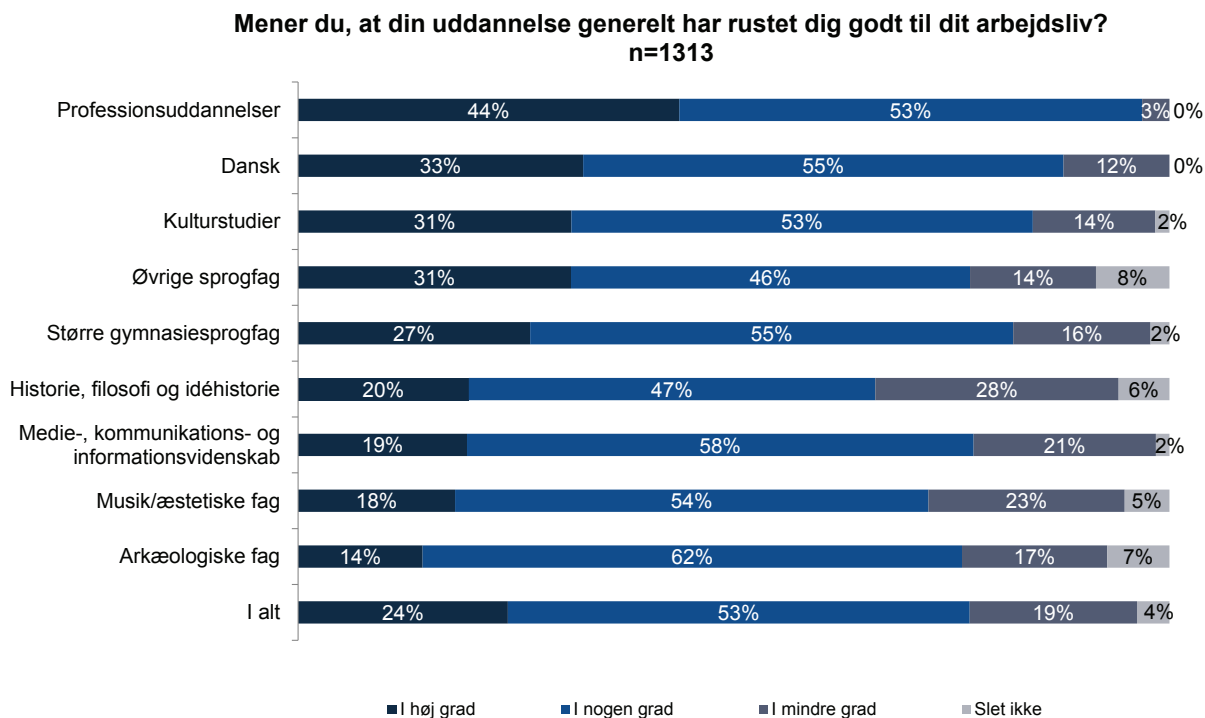
Følgende analyser omhandler alene beskæftigede respondenter, dvs. lønmodtagere og selvstændige. Heraf har knap en fjerdedel angivet, at deres uddannelse i høj grad har rustet dem godt til deres arbejdsliv, som det fremgår af figur 11. Inkluderes de, som har angivet, at uddannelsen i nogen grad har rustet dem godt, udgør gruppen 77 %. Begge andele var marginalt højere i 2007-undersøgelsen¹⁶. Audiologopædi, som er den eneste professionsuddannelse på fakultetet, ligger i top med 44 % respondenter, der

mener, uddannelsen i høj grad har rustet dem godt til arbejdslivet. Medregnes de, der har svaret i nogen grad, er andelen hele 97 %. Herefter følger dansk, øvrige sprogfag og kulturstudier, hvor knap en tredjedel af respondenterne oplever, at uddannelsen har rustet dem godt.

Inden for historie, filosofi og idéhistorie er det omvendt. Godt en tredjedel har svaret, at uddannelsen i mindre grad eller slet ikke har rustet dem godt til arbejdslivet.

Dette kan til dels forklares ved, at mange af respondenterne i denne kategori arbejder uden for deres uddannelses traditionelle fagområde, jævnfør foregående afsnit. Sammenfaldet mellem gruppen af respondenter fra historie, filosofi og idéhistorie, der arbejder uden for det traditionelle fagområde og gruppen som ikke føler sig godt rustet, er relativt stort¹⁷.

Figur 11

16: 29 % svarede i høj grad, 52 % svarede i nogen grad.

17: Af dem der har svaret, at uddannelsen i mindre grad eller slet ikke har rustet dem godt til deres arbejdsliv, er der 78 %, der er beskæftiget i job, der ligger uden for det traditionelle fagområde eller slet ikke har faglig sammenhæng til uddannelsen.

Hvordan kan humanisterne rustes bedre

Figur 12 viser respondenternes svar på, hvordan man gennem studietiden kan blive bedre rustet til arbejdsmarkedets krav. Respondenterne er blevet præsenteret for en række prædefinerede udsagn og har kunnet sætte kryds flere steder.

Resultatet viser, at det, der i høj grad efterspørges, er bedre muligheder for praktik og opgaveløsning i samarbejde med virksomheder. Ser man isoleret på gruppen af respondenter, der slet ikke føler, uddannelsen har rustet dem godt til arbejdslivet, er der en stor andel, der efterspørger bedre erhvervsvejledning om mulighederne på arbejdsmarkedet (69 %) og bedre studievejledning om valg undervejs i uddannelsen (71 %).

Figur 12

Hvordan kan studerende bedre rustes til arbejdsmarkedets krav? n=1293

Tilegnede og efterspurgte kompetencer

Alle deltagere i undersøgelsen – både de der er på og uden for arbejdsmarkedet – er blevet spurgt ind til, hvilke kompetencer de oplever at have tilegnet sig gennem studiet, samt hvilke kompetencer, de mener, bliver efterspurgt på arbejdsmarkedet. Respondenterne har taget stilling til, i hvilken grad de har tilegnet sig den pågældende kompetence og tilsvarende, i hvilken grad den efterspørges af arbejdsgiverne. Figur 13 på næste side viser, at når det kommer til tilegnede kompetencer, er det de generelle akademiske kompetencer, der scorer højest: metodisk og teoretisk viden inden for et fagområde, evnen til at tilegne sig ny viden, evnen til at arbejde selvstændigt og evnen til at formidle skriftligt. Mellem 78 og 93 % mener at have tilegnet sig disse kompetencer gennem deres uddannelsesforløb. I modsatte ende af skalaen ligger generel forretningsforståelse og IT-færdigheder som kun hhv. 6 og 13 % mener at have tilegnet sig.

Undersøgelsen viser desuden, at der kun er mindre variationer på tværs af uddannelsesretningerne i forhold til, hvilke kompetencer respondenterne mener at have tilegnet sig. Fremmedsprogsfærdigheder skal dog nævnes som en undtagelse. Inden for større gymnasiesprogfag har 83 % af respondenterne angivet, at de i høj grad har opnået fremmedsprogsfærdigheder og yderligere 12 % har angivet i nogen grad. Tilsvarende har 78 % af respondenterne fra øvrige sprogfag svaret, at de i høj grad har opnået fremmedsprogsfærdigheder og yderligere 20 % har svaret i nogen grad.

De kompetencer, der ifølge respondenterne særligt efterspørges af arbejdsgiverne, er evnen til at arbejde selvstændigt, mundtlige og skriftlige formidlingsevner samt evnen til at tilegne sig ny viden og arbejde projektorienteret.

Afstanden mellem tilegnede og efterspurgte kompetencer

I Figur 14 er forholdet mellem tilegnede kompetencer på uddannelsen og efterspurgte kompetencer på arbejdsmarkedet illustreret. På højre side af akserne ses de tilfælde, hvor procentdelen af respondenterne, der mener at have tilegnet sig kompetencen, er større end andelen, der mener, kompetencen efterspørges på arbejdsmarkedet. På venstre side af akserne ses de kompetencer, hvor den omvendte situation er tilfældet.

Figuren viser, at der på en række parametre er en betydelig ubalance i forholdet mellem tilegnede og efterspurgte kompetencer. Afstanden er størst ved IT-færdigheder, generel forretningsforståelse og evnen til at samarbejde på tværs af faggrupper. En næsten lige så stor afstand findes i modsatte ende af skalaen i forhold til teoretisk viden inden for fagområdet, som respondenterne mener at have i overflod i forhold til, hvad arbejdsgiverne efterspørger.

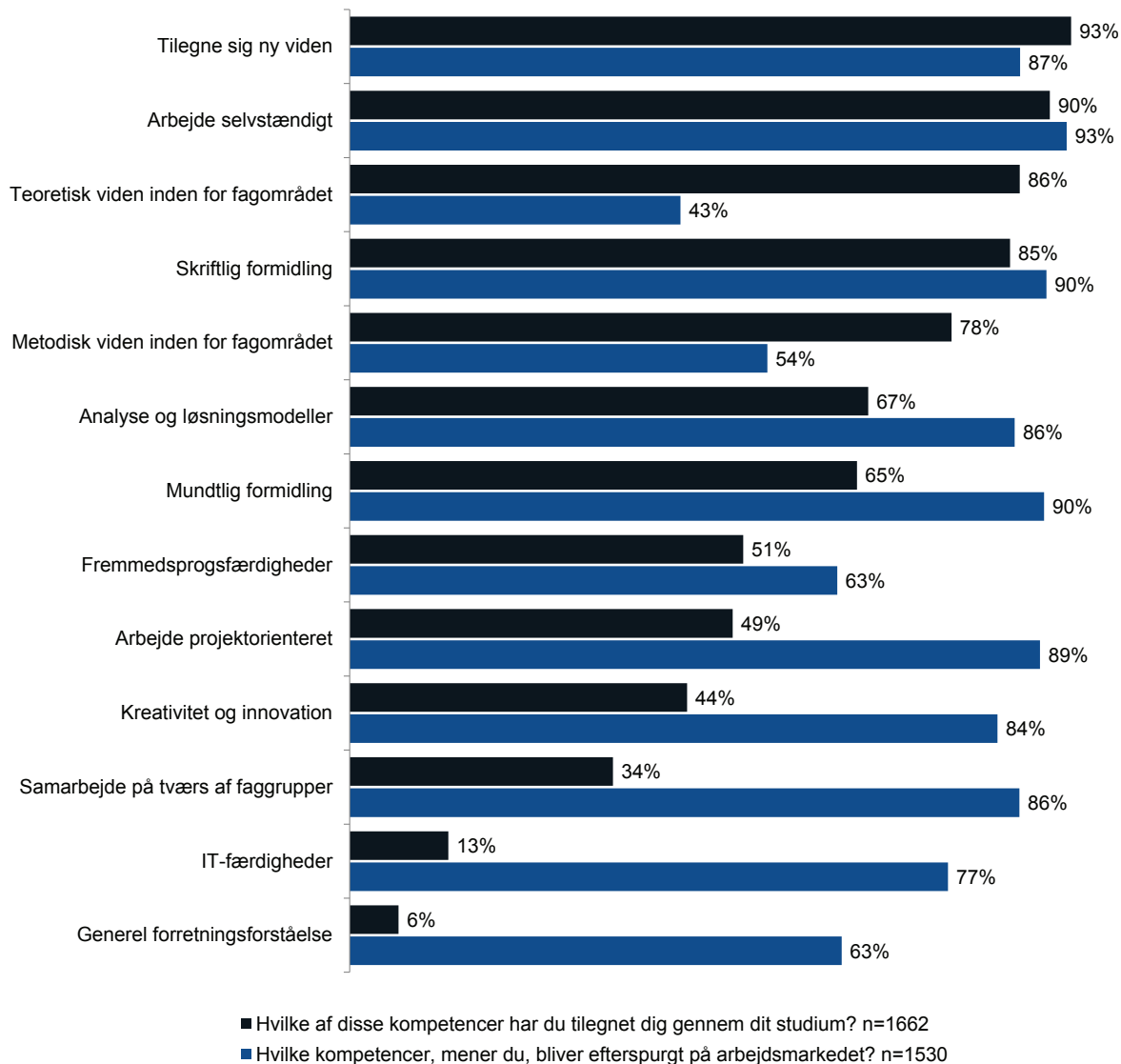
Det er værd at bemærke, at modellen alene sammenligner kompetencer tilegnet gennem studiet med efterspurgte kompetencer. Det er ikke på baggrund af denne undersøgelse muligt at sige, om respondenterne føler, de kan imødekomme arbejdsgivernes behov gennem kompetencer, de har tilegnet sig uden for deres studie.

Figuren sammenligner endvidere resultatet fra denne undersøgelse med Humanistundersøgelsen 2007. Tendensen er, at det er de samme kompetencer nu som for seks år siden, der ifølge respondenterne efterspørges af arbejdsgiver. Der er dog en interessant forskel, når det kommer til evnen til at analysere. I 2007 mente respondenterne at være overkvalificerede på dette felt i forhold til arbejdsgiverens behov. I den aktuelle undersøgelse er formuleringen af kompetencen blevet

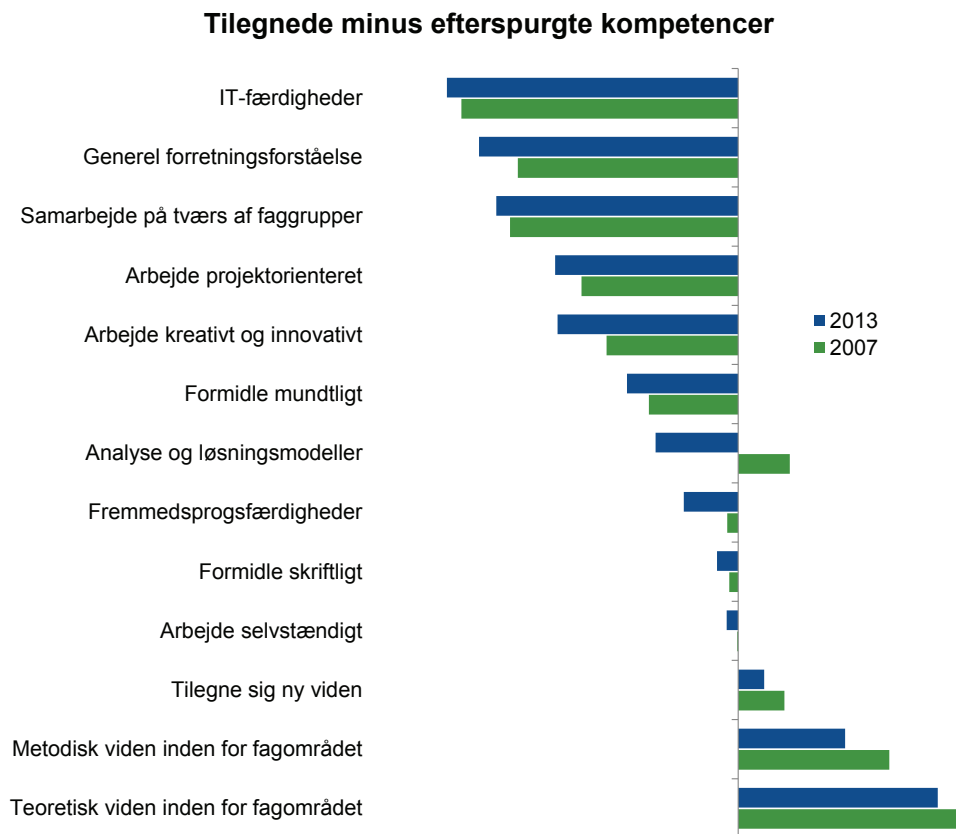
Figur 13

Tilegnede og efterspurgte kompetencer (se note 18)

18: Figuren er vægtet, så svarkategorien "i høj grad" tæller mere end kategorien "i nogen grad": $(i \text{ høj grad} * 4 + i \text{ nogen grad} * 3) * 25 / (\text{alle respondenter} * 100)$.

Figur 14

ændret til "Evnen til at analysere og opstille løsningsmodeller", hvilket har betydet, at en langt mindre andel af respondenterne vurderer, at de har denne kompetence. Dermed har kompetencen flyttet sig fra plussiden til minussiden i figuren¹⁹.

I 2007 var andelen, der mente at have tilegnet sig analysekompetencer 93 %, mens der i denne undersøgelse er 67 % af respondenterne, der i løbet af uddannelsen har tilegnet sig evne til at analysere og opstille løsningsmodeller. Arbejdsgivernes efterspørgsel efter analyseevner er stort set identisk i de to undersøgelser.

19: Formuleringen er kun ændret i spørgsmålet om tilegnede kompetencer. Under efterspurgte kompetencer er der forsat alene blevet spurgt til "evnen til at analysere".

5. Overgang fra uddannelse til arbejdsmarked

Hvornår og hvordan kommer de humanistiske kandidater i arbejde? Overgangen fra at studie til job belyses i dette afsnit med fokus på:

- Jobhistorik
- Vejen til første job
- Overgangsledighed/dimittendledighed
- Ledighedsmønstre
- Orientering mod arbejdsmarkedet

Det bemærkes, at spørgeskemadata generelt ikke er den bedste datakilde i forhold til at belyse det præcise ledighedsniveau²⁰. Men i forhold til at forklare (overgangs)ledighed er data i denne undersøgelse velegnede.

Afsnittets hovedpointer

- 39 % af respondenterne havde job, inden de afsluttede deres uddannelse. Yderligere 26 % fik job inden for tre måneder efter dimissionen.
- De kompetencer, dimittenderne har tilegnet sig gennem uddannelsen – både fagspecifikke og generelle akademiske – ligger sammen med personlige kompetencer øverst på listen over, hvad respondenterne selv mener, var afgørende for, at de fik deres første job.
- Omkring en tredjedel af de nyuddannede ansættes i vikariater og projektansættelser. For de kandidater, der er i job og har været på arbejdsmarkedet to år eller mere, er mere end 70 % ansat i faste stillinger.
- Blandt dem der får job inden afslutningen af uddannelsen, bliver halvdelen ansat i en virksomhed de i forvejen har tilknytning til gennem studiejob, praktik eller projektsamarbejde.
- Samlet set får en tredjedel af de respondenter, der enten har været i praktik eller haft studiejob i, efterfølgende job et af disse steder.
- Starttidspunktet for jobsøgning er afgørende for, hvor hurtigt kandidaterne kommer i job. Jo tidligere jobsøgningen starter, jo større er sandsynligheden for at have et job inden for tre måneder efter uddannelsens afslutning. Blandt dem der starter jobsøgningen inden den afsluttende eksamen, har 80 % job, inden de afslutter uddannelsen.
- Ni ud af ti respondenter har haft studiejob. Jo mere relevant studiejobbet vurderes at være, jo større er sandsynligheden for at være i job inden for tre måneder.
- 8 % af respondenterne havde en ledighedsperiode på mere end et år efter endt uddannelse, før de fik det første job. Medregnes dimittender, der slet ikke har haft et job, er der 14 % der har været ledige mere end et år efter endt uddannelse.
- På undersøgelsestidspunktet var 11,2 % af det samlede antal respondenter ledige. I denne gruppe vurderes stor konkurrence om jobbene til at være den dominerende årsag til ledigheden. 28 % mener, deres ledighed skyldes, at deres uddannelse ikke har givet dem de nødvendige kompetencer.

20: I undersøgelsen er en overrepræsentation af ledige på 2,2 procentpoint i forhold til Danmarks Statistisk opgørelser, jævnfør tabel 3, side 14.

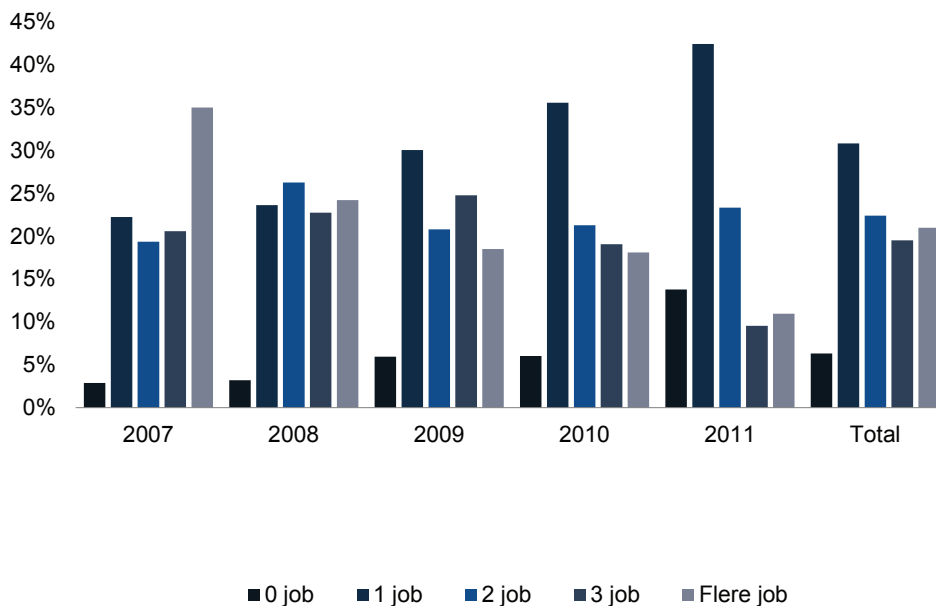

Jobhistorik

Alle respondenter er blevet spurgt til tidligere beskæftigelse uanset deres aktuelle jobsituation på undersøgelsestidspunktet. Besvarelserne viser, at 94 % af det samlede antal respondenter i undersøgelsen har eller har haft et job, efter de har afsluttet deres uddannelse, mens 6 % ikke har været i arbejde, siden de afsluttede uddannelsen, jøvnfør figur 15.

Blandt de respondenter der blev færdige i 2007 og således har været på arbejdsmarkedet i fem år, er der kun knap 3 %, der på intet tidspunkt har haft et arbejde. Jo kortere tid der er gået siden dimissionen, jo større bliver denne andel. Blandt den senest dimitterede årgang fra 2011, er der 14 %, der ikke har haft et arbejde efter endt uddannelse. Ser man på 2010-årgangen, der på undersøgelsestidspunktet

Antal job fordelt på årgang
n = 1487

Figur 15

havde været ude af universitet i to-tre år, er andelen faldet til lige omkring 6 %. I tallene indgår som beskrevet også de respondenter, der var ledige eller stod uden for arbejdsmarkedet på undersøgelsestidspunktet.

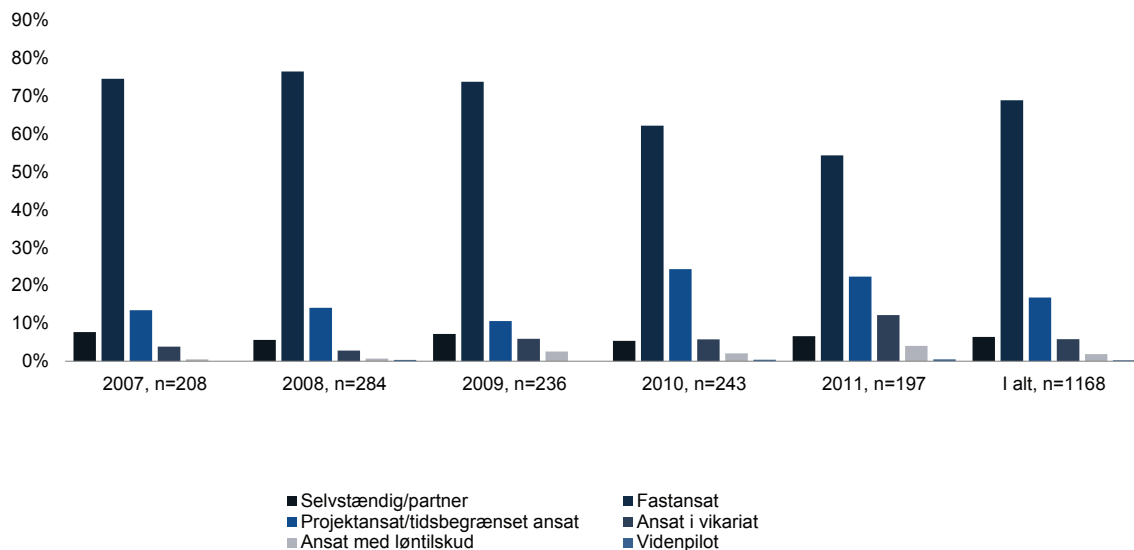
Mens der fra 2011-årgangen er 20 % af respondenterne, der har haft tre eller flere job, gælder det hele 37 % fra 2010-årgangen. Tallene viser, at det er meget almindeligt for humanistiske kandidater at skifte job mange gange inden for det første par år efter endt uddannelse.

Det hænger godt sammen med den tendens, figur 16 viser. Her ses det, at blandt de respondenter, der på undersøgelsestidspunktet var beskæftigede (både lønmodtagere og

selvstændige), er andelen, der er i tidsbegrænset ansættelse eller projektansættelse langt større for årgangene 2010 og 2011, mens fastansættelser er den klart dominerende ansættelsesform for de årgange, der har været tre år eller mere på arbejdsmarkedet.

Samlet set var 79 % af alle respondenter i arbejde eller selvstændige på undersøgelsestidspunktet jævnfør figur 1, side 11.

Ansættelsesform fordelt på årgange

Figur 16

Afgørende for første job

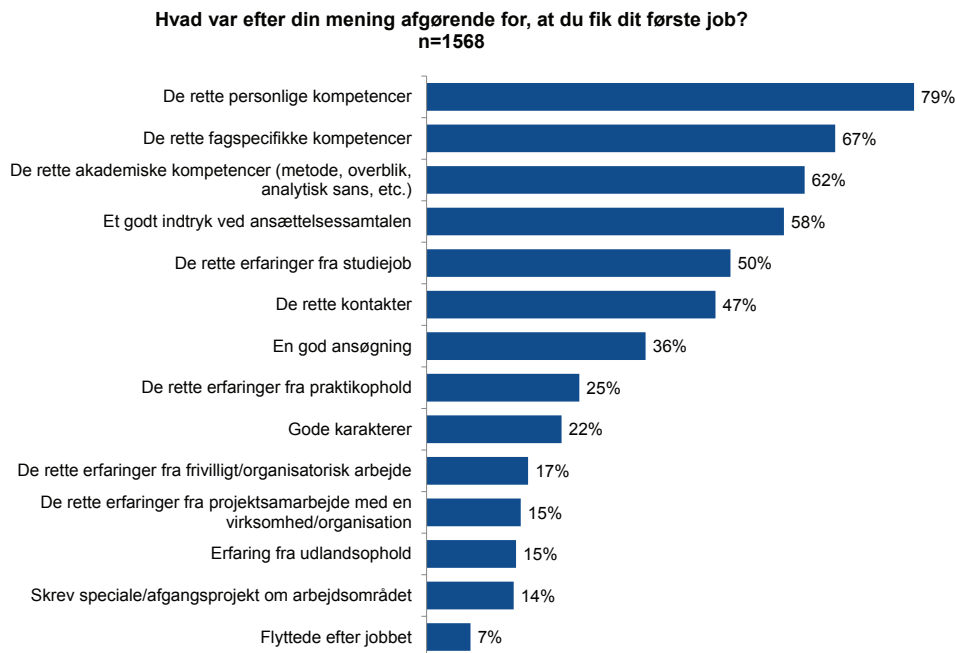
Alle respondenter, der er eller har været i job, er blevet spurgt, hvad de selv mener, var afgørende for, at de fik deres første job. De kompetencer, dimittenderne har tilegnet sig gennem uddannelsen – både fagspecifikke og generelle akademiske – ligger sammen med personlige kompetencer i toppen af listen over, hvad respondenterne selv mener, havde størst betydning, jævnfør figur 17²¹. Herefter følger jobsamtalen, erfaringer fra studiejob og de rette kontakter.

Kun en mindre andel vurderer, at de studierelaterede aktiviteter udlandsophold, praktikophold og virksomhedssamarbejde har haft betydning. Det skyldes til dels, at dimittender, der ikke har været i praktik, i udlandet eller lavet virksomhedssamarbejde i forbindelse med deres studie,

også har fået spørgsmålet. Blandt de respondenter, der har været i praktik, er det således 44 %, der mener praktikopholdet har haft afgørende betydning for det første job, mens 33 % af dem der har lavet opgave/projekt hos aftager under uddannelsen, mener det har haft afgørende betydning. Figur 22, side 45, giver et mere retvisende billede af, hvad de respondenter, der har været i praktik og/eller lavet virksomhedsarbejde vurderer at have fået ud af det i forhold til den efterfølgende jobsøgning.

Det bemærkes, at kun en mindre del af respondenterne mener, at karaktererne har afgørende betydning for første ansættelse.

Figur 17

21: Figuren er vægtet, så svarkategorien "i høj grad" tæller mere end kategorien "i nogen grad": $(i \text{ høj grad} * 4 + i \text{ nogen grad} * 3) * 25 / (\text{alle respondenter} * 100)$.

Overgangsledighed

Ledigheden blandt nyuddannede humanister er et tema under stor bevågenhed. Ledighedsperioden blandt de respondenter, der er eller har været i job, fremgår af tabel 5. Figuren giver et overblik over samtlige dimittendårgange tilbage til 2001 ved at samle data fra Humanistundersøgelsen 2007 og den aktuelle undersøgelse. Tabel 6 på næste side viser overgangsledigheden alene for de respondenter, der er dimitteret i perioden 2007-2011.

Ser man på de to undersøgelser samlet, har godt 36 % af respondenterne fået job, inden de afsluttede uddannelsen, og yderligere 27 % har fået deres første job inden for tre måneder efter dimissionen. For respondenter fra perioden

2007-2011 drejer det sig om henholdsvis 38 og 26 %. Det fremgår, at der i dimittendårgangene 2006-2008 var en relativ større andel af respondenterne, der havde job inden for tre måneder.

Cirka 9 % af respondenterne i de to undersøgelser har haft en ledighedsperiode på mere end et år. For respondenterne i den aktuelle undersøgelse er det 8 %. Medregnes de 6 %, der var ledige på undersøgelsestidspunktet og ikke på noget tidspunkt, efter de afsluttede uddannelsen, har været i arbejde, jævnfør figur 15, kommer andelen, der har en ledighedsperiode over et år op på cirka 14 % af respondenterne²². Dette tal inkluderer også respondenter der står uden for arbejdsmarkedet (pension, barsel mm.).

Tabel 5

Hvor lang tid gik der fra dimission til, du fik dit første job (inkl. job med løntilskud)?

Fordelt på dimittend år

	Fik job, før afsluttende eksamen	0 - 3 måneder	4 - 6 måneder	7 - 12 måneder	1 - 2 år	Over 2 år	I alt
2001	36%	26%	14%	9%	11%	3%	402
2002	36%	24%	13%	13%	9%	5%	363
2003	35%	29%	13%	11%	9%	4%	445
2004	31%	29%	16%	13%	9%	1%	413
2005	36%	27%	14%	14%	8%	1%	495
2006	38%	32%	17%	11%	1%	0%	462
2007	44%	22%	15%	12%	6%	0%	226
2008	38%	33%	12%	9%	6%	2%	323
2009	36%	26%	16%	11%	8%	3%	271
2010	36%	22%	20%	15%	6%	1%	285
2011	39%	26%	16%	13%	6%	0%	226
I alt	36%	27%	15%	12%	7%	2%	3911

22: 6 % + (0,08*94 %).

Tabel 6 viser overgangsledigheden fordelt på uddannelsesretninger for dimittendårgangene 2007-2011. Tabellen viser kun ledighedsperioden for de respondenter, der er eller har været i job. Som det fremgår af tabellen, er mønstrene forskellige på tværs af uddannelsesretningerne. Professionsuddannelserne skiller sig markant ud fra de øvrige uddannelsesretninger, idet alle respondenter herfra har job inden for det første halve år efter endt uddannelse. Også respondenter fra de arkæologiske fag kommer hurtigt i arbejde. Herfra har 85 % job inden for de første tre måneder. Respondenter fra medie-, kommunikations- og informati-

onsvidenskab eller dansk er med stor sandsynlighed i job senest et år efter endt uddannelse. Kun henholdsvis 5 og 6 % fra de to uddannelsesretninger har en ledighedsperiode på mere end et år.

Blandt de respondenter, der havde job, inden de afsluttede uddannelsen, er det værd at bemærke, at 50 % bliver ansat i en virksomhed, de har etableret tilknytning til gennem studietiden enten via studiejob, praktikforløb eller projektsamarbejde.

Tabel 6

Hvor lang tid gik der fra dimission til, du fik dit første job (inkl. job med løntilskud)?

Fordelt på uddannelsesretning

	Fik job, før afsluttende eksamen	0 - 3 måneder	4 - 6 måneder	7 - 12 måneder	1 - 2 år	Over 2 år	I alt
Dansk	37%	34%	15%	9%	4%	2%	126
Medie-, kommunikations- og informationsvidenskab	42%	32%	8%	13%	4%	1%	148
Større gymnasiesprogfag	36%	29%	18%	8%	8%	1%	211
Øvrige sprogfag	44%	24%	10%	13%	8%	2%	102
Historie, filosofi og idéhistorie	36%	23%	17%	16%	7%	1%	284
Professionsuddannelser	73%	21%	6%	0%	0%	0%	33
Musik / Æstetiske fag	35%	22%	19%	12%	9%	2%	288
Kulturstudier	38%	26%	14%	14%	7%	1%	232
Arkæologiske fag	53%	32%	6%	2%	8%	0%	53
I alt	38%	26%	15%	12%	7%	1%	1577

Overgangsledighed - årsager

For at komme et skridt nærmere de årsager, der ligger til grund for dimittendernes ledighedsperiode, har Rambøll Management Consulting på baggrund af besvarelserne i spørgeskemaundersøgelsen lavet en regressionsanalyse²³. Fordelen ved denne type analyse er, at det er muligt at isolere betydningen af de enkelte faktorer, samtidig med at der tages højde for effekten af andre betydende faktorer. Regressionsanalysen afdækker, hvilke af de parametre, der er spurgt ind til i undersøgelsen, der reelt har betydning for, om kandidatens ledighedsperiode er over eller under tre måneder. En række andre parametre kunne være både

relevante og interessante at bringe i spil. Baggrundsfaktorer som alder ved dimission, køn og forældrebaggrund kunne således tænkes at have betydning for sandsynligheden for at få job inden for tre måneder. Disse data har desværre ikke været tilgængelige. I AC's undersøgelse af årsager til overgangsledighed fra 2010 er der lavet en tilsvarende analyse, hvor disse parametre også er undersøgt. Resultatet viste, at baggrundsfaktorerne generelt ikke har betydning for ledighedsrisikoen²⁴. Det er derimod adfærdsfaktorerne – de faktorer det er muligt at gøre noget ved – der har betydning for, hvor lang tid der går, før en dimittend kommer i arbejde.

Tabel 7

Faktorer der påvirker sandsynligheden for at være i job inden for tre måneder

Variabel	Faktorer med signifikant betydning	Odds
Uddannelsesretning (Musik/Æstetiske fag som reference):		
	Medie, Kommunikations og Informationsvidenskab	2,05
	Professionsuddannelser	8,03
	Arkæologiske fag	4,55
Dimissionsår (2007 som reference):		
	2008	1,85
Hvor i landet søgte du job (Region Hovedstaden som reference):		
	Sjælland	0,58
Hvornår begyndte du din aktive jobsøgning (Efter afsluttende eksamen som reference):		
	Inden påbegyndelsen af afsluttende projekt/eksamen afleveres vs. Efter afsluttende projekt/eksamen var bestået	20,33
	Efter påbegyndelsen af afsluttende projekt/eksamen afleveres vs. Efter afsluttende projekt/eksamen var bestået	8,30
	Efter Efter afleveringen af afsluttende projekt/eksamen vs. Efter afsluttende projekt/eksamen var bestået	1,70
Relevans af studiejobbet:		1,184

I begge analyser er anvendt en statistisk model, hvor den afhængige variabel er defineret som overgangsledighed på tre måneder eller mindre versus overgangsledighed på mere end tre måneder. De potentielle forklaringsfaktorer (uafhængige variabler), der i denne analyse er blevet undersøgt i forhold til ledighedsperioden er:

- Uddannelsesretning
- Dimissionsår
- Jobsøgningsregion
- Starttidspunkt for jobsøgning
- CV-opbygning
  - Studiejob (eller ej)
  - Relevant studiejob (eller ej)
  - Praktik (eller ej)
  - Projektsamarbejde (eller ej)

Tabel 7 viser resultatet af regressionen. Kun de faktorer, der i analysen viste sig at have signifikant betydning for sandsynligheden for at være i job inden for tre måneder, er medtaget.

Odds over 1 angiver større sandsynlighed for at være i job inden for tre måneder sammenlignet med referencekategorien og kategorier, der ikke viste sig statistisk signifikante. Odds kan være svære at tolke, og derfor omregnes odds-værdien i nedenstående gennemgang af resultatet til sandsynligheden for beskæftigelsen inden for tre måneder²⁵. Der er tale om en relativ sandsynlig og ikke en absolut sandsynlighed, hvilket betyder, at procentsatsen, der er angivet for en variabel, skal ses som sandsynligheden sammenlignet med referencekategorien og ikke sandsynligheden i sig selv.

Uddannelsesretning

Der er større sandsynlighed for at have job inden for tre måneder, hvis man har taget en uddannelse inden for medie, kommunikations- og informationsvidenskab, professionsuddannelser eller arkæologiske fag sammenlignet med de øvrige uddannelsesretninger. Sandsynligheden for at en respondent, der har en uddannelse inden for medie, kommunikations- og informationsvidenskab, har job inden for tre måneder, er 67 % sammenlignet med øvrige uddannelsesretninger (dog ikke arkæologiske fag og professionsuddannelser). Tilsvarende er sandsynligheden 89 % større for professionsuddannede respondenter og 82 % større for dimittender fra arkæologiske fag.

Dimissionsår

Respondenter, der dimitterede i 2008, har større sandsynlighed for at have fået job inden for tre måneder. Sandsynligheden er 65 % større sammenlignet med respondenter, der er dimitteret andre år.

Jobsøgningsregion

Den relative sandsynlighed for at være i job inden for tre måneder er 37 % lavere for respondenter, der alene har søgt job i Region Sjælland frem for resten af landet.

23: Statistisk analysemetode, der bruges til at identificere sammenhænge mellem en responsvariabel og en række forklarende variabler. Der er anvendt en regressionsmodel, der kaldes logistisk regression.

24: Det frie valg eller det frie fald, AC 2010.

25: Sandsynligheden for beskæftigelse = $\text{odds}/(\text{odds}+1)$. For yderligere information om beregningen henvises til Rambølls rapport, som kan rekvireres ved henvendelse til Det Humanistiske Fakultet.

Start på jobsøgning

Jo tidligere jobsøgningen starter, jo større er sandsynligheden for at have job inden for tre måneder efter endt uddannelse. Respondenter, der søgte arbejde allerede inden påbegyndelsen af det afsluttende projekt/eksamen, har således 95 % større sandsynlighed for en ledighedsperiode på under tre måneder sammenlignet med respondenter, der først søgte arbejde efter at have bestået den afsluttende eksamen (referencekategorien). Tilsvarende er sandsynligheden 89 % og 63 % større for respondenter, der har startet jobsøgningen henholdsvis inden og efter afleveringen af afsluttende projekt/eksamen sammenlignet med de respondenter, der først er begyndt at søge job efter den afsluttende eksamen var bestået.

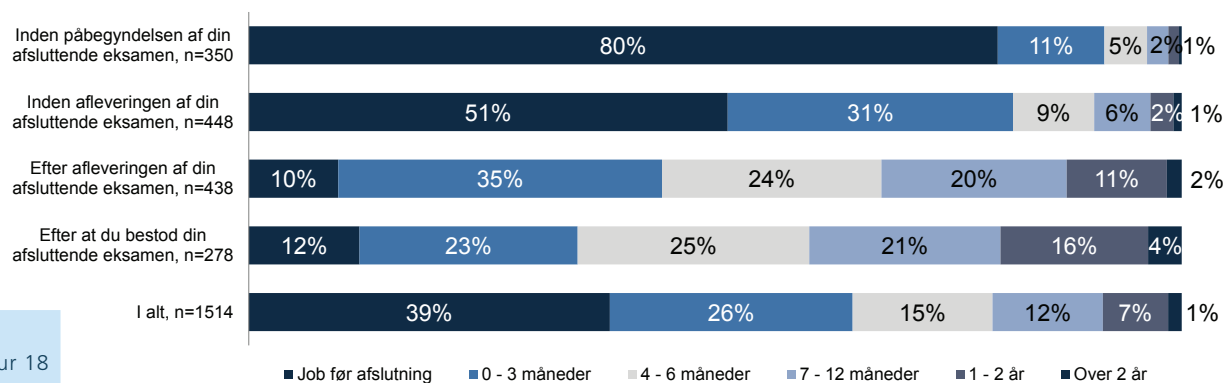
Figur 18 illustrerer ligeledes denne tendens. Figuren viser, at 91 % af de respondenter, der begyndte jobsøgningen inden specialet, fik job inden for tre måneder efter den afsluttende eksamen. Halvdelen af denne gruppe ud-

gøres af respondenter, der er blevet ansat i virksomheder, de i forvejen havde en tilknytning til gennem praktik, projektsamarbejde eller studiejob. Blandt dem, der først begyndte at søge arbejde, efter de havde bestået den afsluttende eksamen (specialet), har fire ud af 10 gået ledige mere end et halvt år, før de fik det første job.

Studiejob

I undersøgelsen er de respondenter, der har haft studiejob, blevet spurgt ind til relevansen af studiejobbet forholdt til uddannelse og fremtidigt arbejdsliv. Svarkategorierne er "i høj grad", "i nogen grad", "i mindre grad" og "slet ikke". Regressionsanalysen viser, at jo mere relevant studiejobbet har været, jo større er sandsynligheden for, at respondenter har job inden for tre måneder. Sandsynligheden stiger med 54 % for hvert trin i svarskalaen.

'Hvor lang tid gik der fra dimission til, du fik dit første job?'
fordelt på 'Hvornår begyndte du din aktive jobsøgning?'

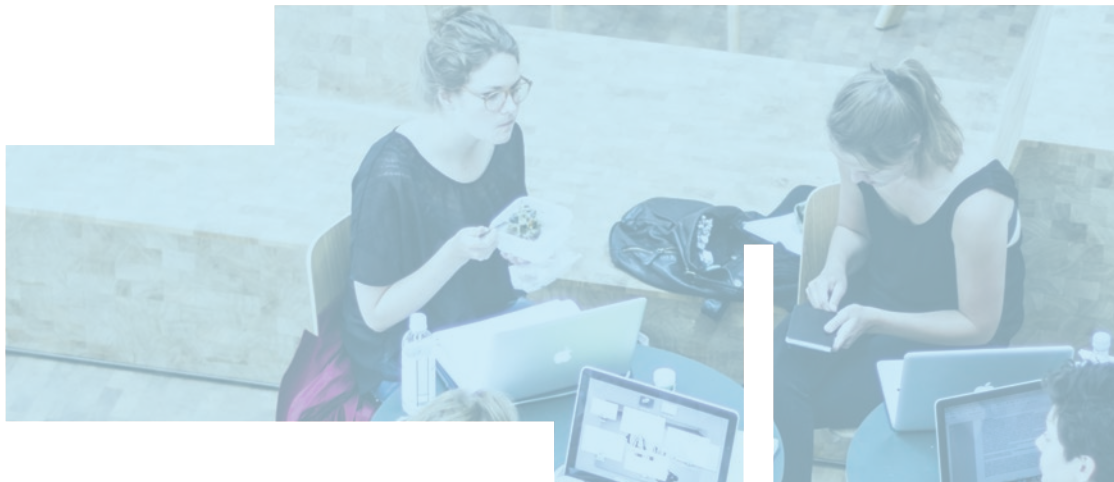
Figur 18

Ledighedsmønstre

I denne undersøgelse har 11,2 % af respondenterne svaret, at de er ledige, jævnfør figur 1 på side 11. Kategorien ledige dækker ikke respondenter, der står uden for arbejdsmarkedet eller er i gang med en ny uddannelse. Ifølge AC's ledighedsstatistik fra december 2012²⁶ var der på undersøgelsestidspunktet en ledighed på 5,4 % blandt samtlige akademikere i arbejdsstyrken. Dette tal dækker dog over store variationer: ledigheden for kandidater, der havde været færdiguddannede under et år, var i december 2012 30 %, mens 15,9 % af de kandidater, der havde været færdige mellem et og to år, var ledige. Da respondenterne i denne undersøgelse er relativt nyuddannede, er det forventeligt, at den gennemsnitlige ledighed ligger højere end ledigheden for humanister generelt. Et udtræk fra DST viser, at der for kandidatårgangene 2005-2010 var 9,1 % ledige (målt november 2010) jævnfør tabel 3 på side 14.

Som i foregående afsnit har Rambøll Management Consulting analyseret, hvilke faktorer der statistisk forøger ledighedsrisikoen. Den statistiske model, der er anvendt, svarer både substansmæssigt og teknisk til modellen, som blev anvendt til at belyse overgangsledighed. Forskellen på de to analyser er, at den afhængige variabel her er defineret som ledig vs. beskæftiget. Modellen viser, at jo tidligere en person påbegynder jobsøgning, jo større sandsynlighed er der for at være beskæftiget sammenlignet med en person, der først søger job efter dimissionen. Desuden viser modellen, at jo mere relevant studiejob en person har haft, des større er sandsynligheden for at være beskæftiget. Respondenter dimitteret i 2011 har mindre sandsynlighed for at være beskæftiget sammenlignet med respondenter, der er dimitteret tidligere. Modellen kunne ikke vise en signifikant forskel i forhold til jobsøgningsregion, uddannelsesretning og praktik.

26: <http://www.ac.dk/media/258937/ledighed-december-2012.pdf>

Orientering mod arbejdsmarkedet

Dette afsnit belyser, hvordan respondenterne har orienteret sig mod arbejdsmarkedet undervejs i uddannelsen.

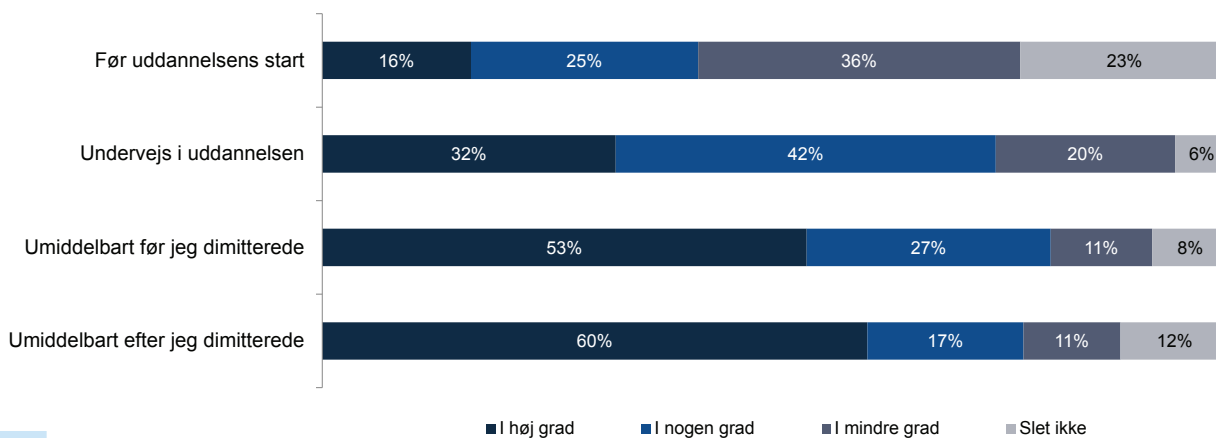
Overvejelser om job i løbet af uddannelsen

Størstedelen af respondenterne har i en eller anden grad overvejet deres fremtidige karriere hele vejen gennem uddannelsesforløbet, som det fremgår af figur 20. Tendensen er, at jo længere respondenterne var i uddannelsesforløbet, des mere tænkte de over, hvilket job uddannelsen skulle føre til. Tre ud af fire respondenter har således undervejs i studiet i høj eller nogen grad gjort sig overvejelser om, hvilket job uddannelsen skulle føre til, og cirka 40 % overvejede jobperspektivet, allerede inden de startede på uddannelsen.

Det kan undre, at godt en tiendedel af respondenterne angiver slet ikke at have gjort sig overvejelser om jobsigte efter dimissionen. Forklaringen ligger til dels i, at over halvdelen i denne gruppe havde job, inden de afsluttede uddannelsen.

Som det fremgår af figur 21 på næste side, er det især studiekammeraterne, der giver inspiration til, hvilke jobmuligheder uddannelsen åbner op for. Dernæst kommer venner uden for uddannelsen, medierne og netværk fra studiejob og praktik. Det bemærkes, at karrierearrangementer, -materiale og -vejledning ikke er blandt respondenternes foretrukne kilder, når de overvejer jobmuligheder.

Hvornår og i hvilken grad gjorde du dig overvejelser om, hvilket job din uddannelse skulle føre til?
n=1627

Figur 20

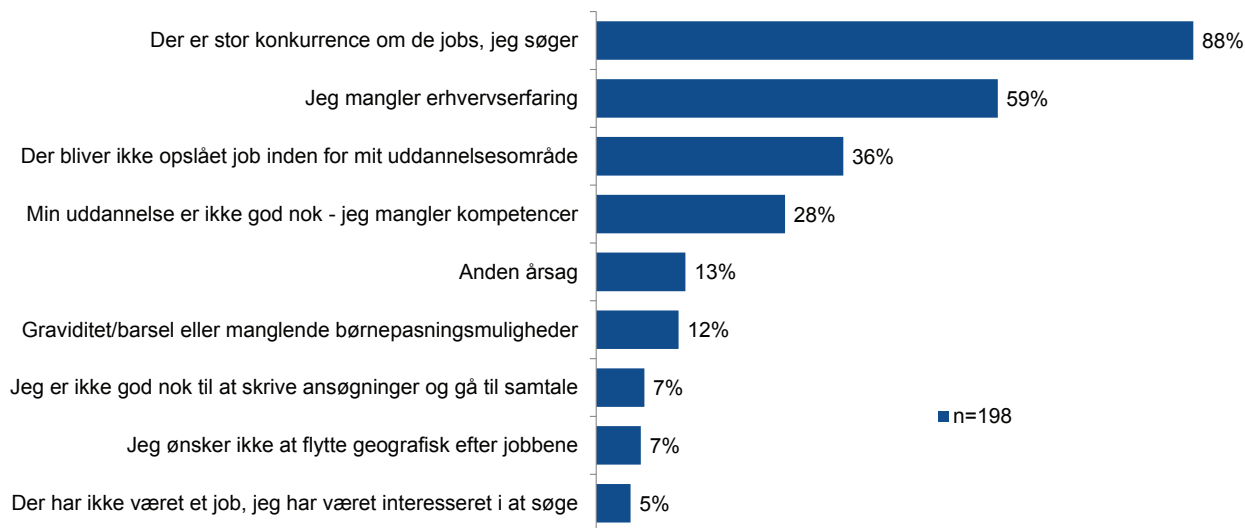
Egne vurderinger af årsager til ledighed

De ledige respondenter er blevet spurgt, hvorfor de selv mener, de er uden beskæftigelse. Figur 19 viser, at langt de fleste ser konkurrencen om jobbene som en afgørende faktor, og i forlængelse heraf mener godt en tredjedel, at der opslås for få stillinger inden for deres uddannelsesområde.

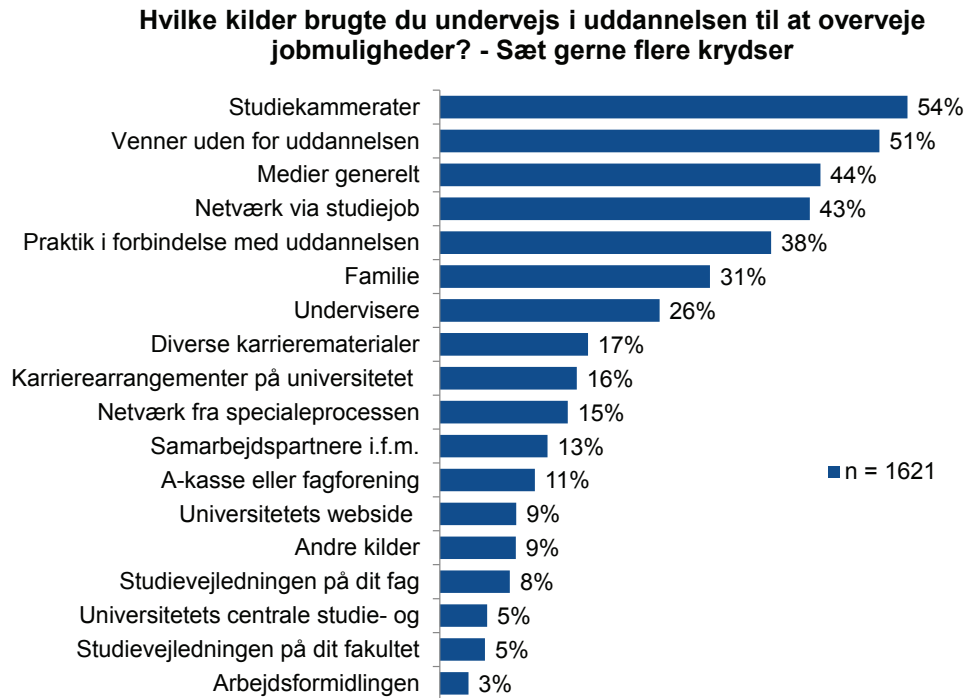
Cirka seks ud af ti svarer, at ledigheden hænger sammen med manglende erhvervs erfaring, mens 28 % mener uddannelsen ikke har givet dem de nødvendige kompetencer.

Figur 19

Hvorfor mener du, at du i øjeblikket er uden beskæftigelse? - Sæt gerne flere krydser

Figur 21

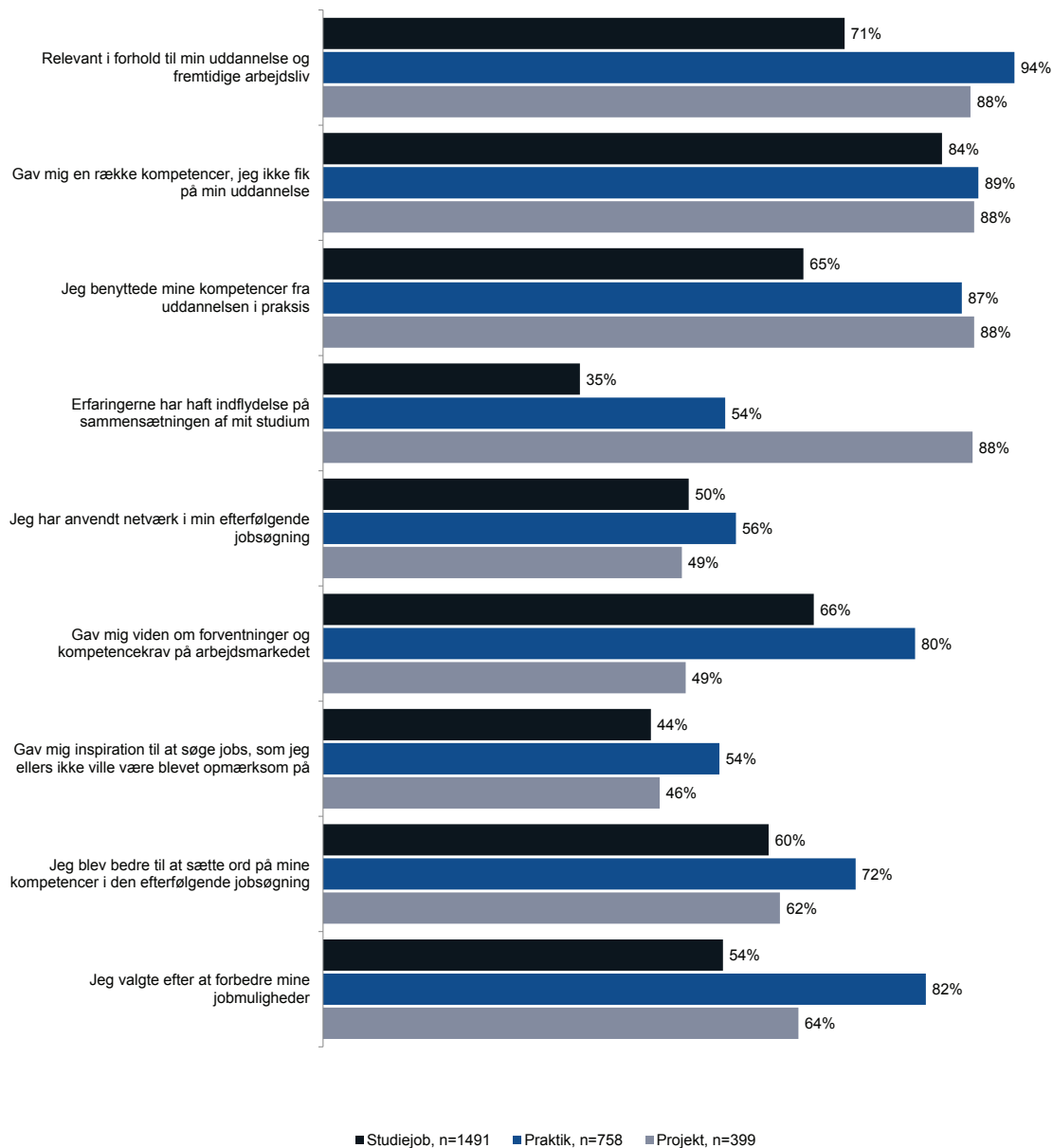
Studiejob, praktik og projektsamarbejde

90 % af alle respondenter i undersøgelsen har haft studiejob, og heraf vurderer 70 %, at studiejobbet i høj eller nogen grad var relevant i forhold til deres uddannelse. Det svarer til, at 65 % af samtlige respondenter har haft et studierelevant arbejde, mens de studerede. Knap halvdelen har haft et praktikforløb, og hver fjerde har lavet projekt/opgaver i samarbejde med en virksomhed i løbet af deres uddannelse.

Der er en stor variation mellem uddannelsesretningerne, når det kommer til andelen, der har været i praktik eller lavet projektsamarbejde. Således er der på professionsuddannelserne 84,8 % af respondenterne, der har været i praktik, mens det kun er 13,8 % fra de arkæologiske fag. Til gengæld har 55,2 % fra denne uddannelsesretning lavet et projekt for eller i samarbejde med en virksomhed undervejs i uddannelsen, hvilket placerer arkæologiske fag øverst på listen.

Figur 22

Hvilken betydning havde dit eller dine studiejob, praktik- eller projektorløb?

I modsatte ende ligger større gymnasiesprogfag og øvrige sprogfag, hvorfra det kun er henholdsvis 9,6 % og 11 % der har lavet projektsamarbejde med virksomheder i løbet af studietiden. Respondenterne fra medie-, kommunikations- og informationsvidenskab ligger højt både i forhold til praktik (68 %) og projektsamarbejde (43,1 %).

Figur 22 på forrige side viser, at mellem 84 og 89 % af de respondenter, der har været i praktik, haft studiejob og/eller lavet virksomhedssamarbejde, vurderer, at det har givet dem kompetencer, de ikke fik på uddannelsen. Studiejob og i særdeleshed praktikforløb undervejs i studiet har givet respondenterne viden om forventninger og kompetencekrav på arbejdsmarkedet og forbedret deres evne til at sætte ord på egne kompetencer.

Figuren viser desuden, at praktikforløb for de fleste respondenter i høj grad ses som en mulighed for at forbedre jobmuligheder efter endt studie, og tilsvarende er det særligt praktikforløb, der har forbedret respondenternes evne til at sætte ord på deres kompetencer i forbindelse med job-søgning.

Efter endt uddannelse har en del af respondenterne fået job i samme virksomhed, som de tidligere har været tilknyttet i forbindelse med enten studiejob, praktik eller virksomhedssamarbejde. Tabel 8 viser, at det drejer sig om 27 % af de respondenter, der har været i praktik, og 34 % af de respondenter der har haft et relevant studiejob. 22 % af de respondenter, der har haft virksomhedssamarbejde, har efterfølgende fået job samme sted.

Går man lidt dybere ned i tallene, finder man, at der er et overlap mellem grupperne. Der er blandt andet en del respondenter, der angiver at have fået job i både den virksomhed, hvor de har haft studiejob og været i praktik. På den baggrund kan man antage, at der er sammenfald mellem de to virksomheder, og derfor er der reelt set kun tale om ét job. Tages der højde for dette overlap, er det samlet set hver tredje af de respondenter, der har haft studiejob eller været i praktik, der efterfølgende har fået ansættelse et af de to steder. Af de respondenter, der både har været i praktik og haft et studiejob, er der 40 %, der efterfølgende bliver ansat et af disse steder.

Tabel 8

Aktivitet, n=1619	Gennemførte aktiviteten under studiet		Fik efterfølgende job i samme virksomhed	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Praktik	758	47%	204	27%
Studiejob	1491	92%	403	27%
Relevant studiejob	1050	65%	354	34%
Projektsamarbejde	401	25%	89	22%
Studiejob, praktik eller projektsamarbejde	1540	95%	516	34%
Studiejob eller praktik	1529	94%	500	33%
Studiejob og praktik	720	44%	290	40%

6. Fremtidsovervejelser

Dette afsnit belyser de overvejelser, kandidaterne gør sig om deres fremtidige karriere med fokus på:

- Ønsker til jobindhold og -rammer
- Planer for efter- og videreuddannelse

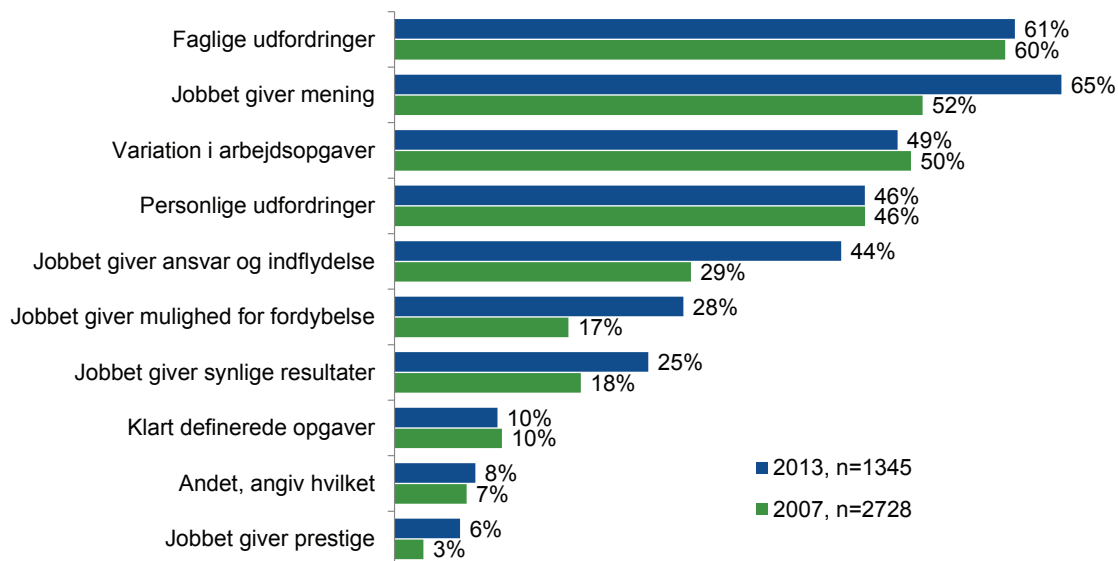
Afsnittets hovedpointer

- To ud af tre mener, deres nuværende job lever op til de karriereforsøgelser, de havde undervejs i uddannelsen.

- Respondenterne prioriterer jobs med gode kolleger og fleksibel arbejdstid. Desuden vægter de, at jobbet giver mening og er fagligt og personligt udfordrende. Kun en mindre andel vægter løn og prestige.
- Størstedelen af respondenterne ønsker at videreuddanne sig inden for de kommende år. Der er ikke én tydelig tendens til, hvor behovet for efteruddannelse ligger. Men fire ud af ti angiver, at de ønsker efteruddannelse inden for eget fagområde, hvilket peger i retning af, at der ikke er en direkte sammenhæng mellem ønsker til efteruddannelse og tilegnelse af kompetencer, der opfylder arbejdsgivernes behov.

Figur 23

Hvilke faktorer prioriterer du højest i dit arbejdsliv - i forhold til jobbets indhold? Sæt max 3 krydser

Ønsker til jobindhold og rammer

To tredjedele af respondenterne angiver, at deres nuværende job i høj eller nogen grad lever op til de karrierefremgang, de havde i deres studietid. 24 % mener ikke, jobbet lever op til forventningerne, mens hver tiende angiver ikke at have haft særlige forventninger.

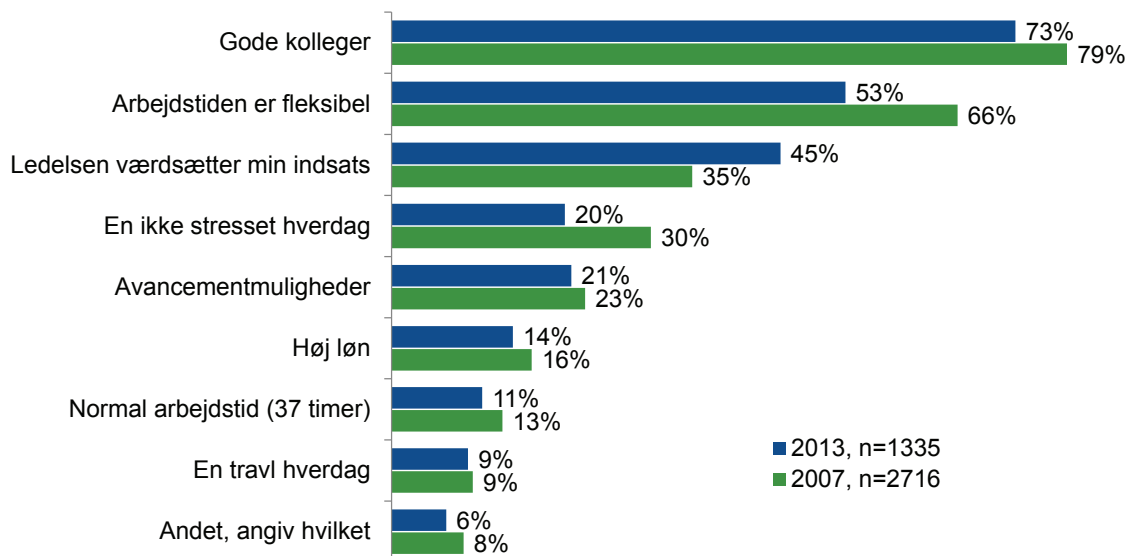
De faktorer, respondenterne prioriterer højest i deres arbejdsliv, fremgår af figur 23. Alle respondenterne er blevet bedt om at vælge tre af de oplistede muligheder. I toppen ligger, at jobbet skal give mening og være fagligt udfordrende. Herefter følger variation i arbejdsopgaver, personlige udfordringer og ansvar og indflydelse, som knap halv-

delen af respondenterne prioriterer højt. Kun 6 % finder det afgørende, at jobbet giver prestige. I sammenligning med Humanistundersøgelsen 2007 er der forholdsvis få flere, der prioriterer et job, der giver mening, ansvar og indflydelse og mulighed for fordybelse.

I forhold til rammerne for arbejdet er de faktorer, respondenterne prioriterer højest, gode kolleger, god balance mellem arbejde og privatliv, fleksibel arbejdstid og at ledelsen værdsætter indsatsen. Høj løn og normal arbejdstid ligger i bunden af listen.

Figur 24

Hvilke faktorer prioriterer du højest i dit arbejdsliv - i forhold til jobbets rammer? Sæt max 3 krydser

Efter- og videreuddannelse

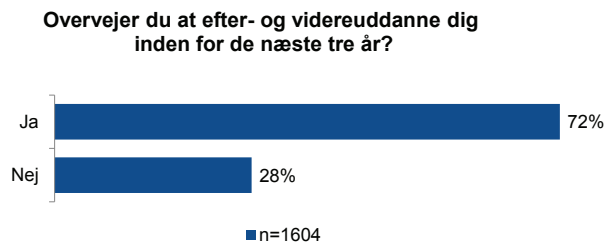
Godt 70 % af respondenterne overvejer at efteruddanne sig inden for de næste tre år, som det fremgår af figur 25. Der er ikke nævneværdig forskel på andelen, der ønsker efteruddannelse, på tværs af de undersøgte årgange.

Figur 26 viser, at de fleste, der overvejer efteruddannelse, ønsker mere uddannelse inden for eget fag. Det er interessant i forhold til, at respondenterne føler, de besidder teoretisk og metodisk viden inden for deres fag i langt hø-

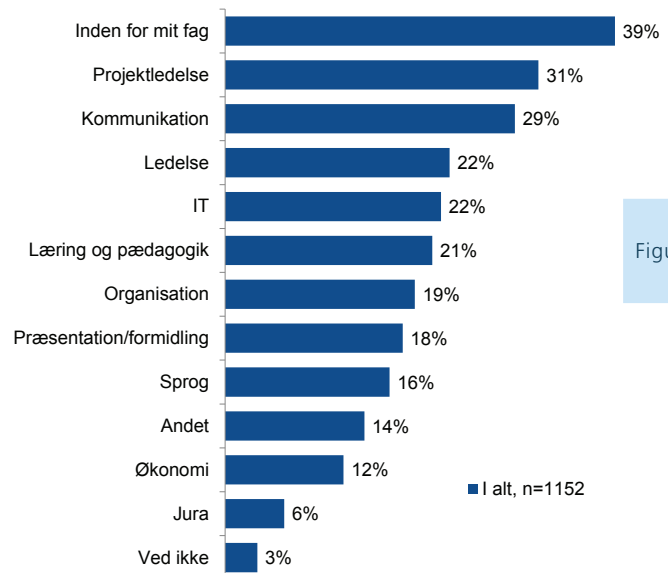
jere grad, end det efterspørges af arbejdsgiverne, som det fremgår af figur 14 på side 31. Det ser altså ikke ud til, at der er en direkte sammenhæng mellem ønsker til efteruddannelse og de kompetencer, arbejdsgiverne efterspørger. Figur 14 viste ligeledes, at IT er den kompetence, hvor respondenterne oplever den største diskrepans mellem de færdigheder, de har tilegnet sig gennem studiet og det, der efterspørges af arbejdsgiverne. 22 % efterspørger efteruddannelse inden for IT.

Ønskerne til efteruddannelse fordeler sig bredt, men ud over efteruddannelse inden for eget fag, ligger uddannelse i projektledelse og kommunikation højest på listen.

Figur 25

Inden for hvilke områder overvejer du at efter- og videreuddanne dig inden for de næste tre år?

Figur 26

ISBN.NR: 978-87-91701-56-6

Tekst: Det Humanistiske Fakultet,
Tania Maria Johannesen (ansv.)

Statistik: Mike Wenøe

Opsætning: Rie Kjær Poulsen

Layout: Martin Ørsted

Korrektur: Morten Moesgaard Sørensen

Oplag: 2000

Trykt hos: Jespersen Tryk

